

GROEN LINKS PvdA

TILBURG

SAMEN VERDER BOUWEN

AAN EEN SOCIAAL EN GROEN TILBURG VOOR IEDEREEN

verkiezingsprogramma 2026-2030

Beste lezer,

Op woensdag 18 maart 2026 doen onze partijen voor het eerst met een gezamenlijke lijst mee in onze gemeente. Als GroenLinks en PvdA hebben we de krachten gebundeld, omdat we geloven dat we samen meer kunnen bereiken voor onze stad. Want waar anderen muren optrekken, bouwen wij bruggen – tussen mensen, tussen wijken, dorpen, tussen dromen en daden.

De afgelopen periode hebben wij onze verantwoordelijkheid genomen en ‘[meer voor elkaar](#)’ gekregen. Dat hebben we gedaan met het doorzettingsvermogen en de samenwerking die past bij onze stad, dorpen en inwoners. Dat hebben we ook gedaan door niet enkel te praten over de toekomst, maar er samen met onze inwoners en organisaties aan te bouwen, letterlijk. Dat is niet zo vanzelfsprekend, want in Den Haag zijn de afgelopen jaren grote klussen voor dit land blijven liggen: Voor bestaanszekerheid, wonen, klimaat, asiel, natuurherstel en stikstof. Toch is Tilburg volop in ontwikkeling. Hier kijken we naar wat we samen voor elkaar kunnen krijgen. GroenLinks-PvdA heeft hard gewerkt in Tilburg, bijvoorbeeld aan plannen voor de tienduizenden nieuwe woningen die nu worden gebouwd tot 2040 en de 150 basisbanen die er komen. Aan stevige vergroening van buurten, wijken en het centrum en waar ook de basis is gelegd voor meer ruimte voor fietsers, voetgangers en snel busvervoer. Aan concrete plannen om ons aandeel in klimaat, water en natuurdoelen te halen.

Als wethouders hebben we van dichtbij gezien wat er gebeurt als we kiezen voor vertrouwen, solidariteit en vooruitgang. Elke keer dat we in gesprek gaan met Tilburgers; op een schoolplein, in een buurthuis, bij betrokken organisaties en bedrijven, horen we dezelfde wens: gelijke kansen voor iedereen. Dat is waar wij voor staan. Niet alleen in woorden, maar in daden. Door te investeren in betaalbaar wonen, inclusief onderwijs, groen en duurzame oplossingen. Door te zorgen dat iedereen mee kan doen, ongeacht afkomst, inkomen of beperking. Dat is de Tilburgse mentaliteit: samen de schouders eronder, niemand aan de kant. Dat is de ziel van onze stad en dorpen en dat willen we doorzetten in de periode 2026-2030.

Met betrokkenheid van onze inwoners en organisaties willen we verder bouwen aan een gemeente waar iedereen mee kan doen, en niemand er alleen voor staat. Bouwen aan buurten met parken, sport- en speelplekken en buurthuizen waardoor je elkaar makkelijk tegenkomt en kent, wat bijdraagt aan sterke en weerbare gemeenschappen. Waar je gezien wordt, en ondersteuning en zorg kunt krijgen als dat nodig is. Met wijken en dorpen die voorzien zijn van woningen voor elke levensfase en die duurzaam verwarmd worden, ook voor wie dit niet makkelijk zelf kan betalen. Waar kinderen, ouders, school en wijkzorg samen verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van elk kind in zogeheten ‘community schools’. We bouwen aan een Tilburg waarin verschillen niet verdelen, maar juist verbinden. Waar je trots kunt zijn op wie je bent en waar we samen sterker worden door elkaar te begrijpen. Waar je zonder vrees jezelf kunt zijn en veilig bent, thuis en op straat. Met volop initiatieven die ontmoeting, verbinding en wederzijds begrip stimuleren.

Denk aan de aandacht en activiteiten rondom het Tilburgs koloniaal verleden, Pride Month en de StadsIftar.

We bouwen aan een aantrekkelijke gemeente die goed voorbereid is op een veranderend klimaat, waar ook de natuur zich steeds meer thuis voelt en biodivers is, en met een steeds aantrekkelijker buitengebied om te fietsen, wandelen en te recreëren.

GroenLinks-PvdA staat voor een Tilburg dat vooruit kijkt, met de menselijke maat en zorg voor onze leefomgeving als leidend kompas. We weten dat politiek pas betekenis krijgt als het leven van mensen echt verbetert – op straat, in de wijk en thuis.

Terwijl dit verkiezingsprogramma geschreven werd in de zomer van 2025, stond de wereld in brand. Letterlijk, door de opwarmende aarde, maar ook door de onrustige geopolitieke verhoudingen, oorlogen, genocide, femicide en groei van extreemrechts. We hebben plannen gemaakt voor de 12.648 hectare die de gemeente Tilburg groot is en voor onze ruim 230.000 inwoners. Nee, de Tilburgse politiek kan helaas de grote wereldproblematiek niet oplossen. Wat we wel gaan doen is, met de solidariteit die bij Tilburg hoort, verantwoordelijkheid nemen voor ons aandeel in de wereld en het lokaal goed regelen met en voor elkaar. Een Tilburg creëren dat al haar bestaande en nieuwe inwoners een veilig thuis biedt in een turbulente wereld.

Wij bouwen verder. Voor jou. Met jou.

Evelien Kostermans & Yusuf Celik,
oktober 2025

INHOUDSOPGAVE

Fijn en groen wonen in Tilburg 5

Nieuwe woningen in Tilburg	7
Bestaande woningen in Tilburg	9

In Tilburg doen we het samen! 11

013 successen sinds 2022	12
Vertrouwen	13
Meedoen	15
Gezond zijn	18
Jeugd	20
Bewegen	20
Een leven lang leren	22
Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid	25
Veilig leven	27
Nieuwe Tilburgers	29
Kunst en cultuur voor iedereen	31
Erfgoed	33
Digitalisering	34

Een groen, duurzaam en gezond Tilburg 35

013 successen sinds 2022	36
Schone energie voor iedereen	37
Een groenblauwe gemeente	39
Schone, gezonde en leefbare buurten en dorpen	41
Betaalbaar, bereikbaar en veilig vervoer	42
Groene en duurzame economie	45
Samen circulair in Tilburg - van afval naar waarde	47
Landelijke gebieden	48
Dierenwelzijn	50

Onze wijken en dorpen 51

Uitvoering en financiën 55

Verantwoording 56

FIJN EN GROEN WONEN IN TILBURG

Iedereen verdient een plek om fijn te wonen. Wonen is een grondrecht. Er komen meer Tilburgers bij en dat vraagt om meer woningen, die niet alleen duurzaam en betaalbaar zijn maar ook passen bij de stad en dorpen van de toekomst. GroenLinks-PvdA wil bij nieuwbouw meer doen dan stenen stapelen: we bouwen buurten waar mensen elkaar ontmoeten, waar groen en klimaat leidend zijn en onze stadsnatuur zich steeds meer thuis voelt. Waar jongeren, ouderen en gezinnen allemaal een plek vinden. Waar woningen comfortabel en energiezuinig zijn. En waar we inwoners die dit niet helemaal zelf kunnen financieren een extra handje helpen. Zo zorgen we dat Tilburg een gemeente blijft waar je prettig kunt wonen, werken en leven voor inwoners die er al zijn en inwoners die erbij komen.

013 SUCCESSEN SINDS 2022

Deze punten heeft GroenLinks-PvdA waargemaakt sinds de verkiezingen in 2022. We zetten ze door of we breiden ze verder uit. We houden in de gaten of plannen uitgevoerd worden zoals de bedoeling is.

Nieuwe woningen

- 1. Plannen voor 25.000 tot 31.000 nieuwe woningen:** tot 2040 bouwen we veel nieuwe woningen, waarvan 10.000 al voor 2030 gereed zijn.
- 2. Duizenden huizen in stad en dorpen:** er wordt hard gewerkt aan woningbouw in bijvoorbeeld het centrum, Piushaven, Spoorzone, Tilburg-West, Stappegoor, Berkel-Enschot en de Oostflank. Zo groeien zowel de stad als de dorpen mee.
- 3. Nieuwe wijken met voorzieningen:** in nieuwe buurten komt ook ruimte voor bijvoorbeeld een huisarts, fysiotherapeut, school, kinderopvang en ontmoetingsplekken. Dat maakt wijken levendig en leefbaar.
- 4. Meer studentenwoningen:** er zijn veel betaalbare studentenwoningen gebouwd. Met het convenant studentenhuysvesting hebben we afspraken gemaakt over 1900 woningen extra, zodat nog meer studenten een kamer vinden.
- 5. Tijdelijke woningen:** Tilburg is koploper flexwoningen. Er zijn 1244 tijdelijke woningen toegevoegd, voor starters, mensen die door omstandigheden plotseling geen onderdak hebben, statushouders, Oekraïners en arbeidsmigranten.

Betaalbaarheid en doorstroom

- 6. Opkoopbescherming en zelfbewoningsplicht:** dankzij GroenLinks-PvdA mogen beleggers minder huizen opkopen. Wie een betaalbaar huis koopt, moet er zelf gaan wonen.
- 7. Doorstroom op de woningmarkt:** met een doorstroommakelaar helpen de woningcorporaties ouderen in hun zoektocht naar een fijne seniorenwoning. Zo komen eengezinswoningen vrij voor starters.
- 8. Hospitaregeling voor studenten:** studenten kunnen wonen bij een hospita die diens huis deelt. Dit levert meer kamers en gezelligheid op.

Bestaande woningen en leefbaarheid

- 9. Aanpak van leegstand:** met een nieuwe leegstandsverordening en meldplicht wordt leegstand aangepakt. Kantoren worden omgezet in woningen, zodat ruimte beter benut wordt.
- 10. Verloederde panden opgeknapt:** panden die jarenlang vervallen waren, worden aangepakt. Zo verdwijnen rotte plekken en krijgen buurten een frisse uitstraling.
- 11. Isolatie-offensief in de wijken:** in Tilburg-West zijn woningen geïsoleerd voor woningeigenaren met een laag inkomen. Dit project breidt nu uit naar Tilburg-Noord, zodat steeds meer huizen energiezuinig worden.
- 12. Een sterk huurteam:** het huurteam helpt huurders, pakt misstanden aan en helpt bij het tegengaan van discriminatie op de woningmarkt.
- 13. Betaalbare verdeling van woningen:** bij grote projecten geldt nu de verdeling 30% sociaal, 40% middeldure huur of betaalbare koop, 30% duurder segment. Zo blijft er plek voor iedereen.

Nieuwe woningen in Tilburg

Er moeten veel woningen gebouwd worden, daar zijn de politieke partijen in Tilburg het wel over eens. GroenLinks-PvdA kiest voor duurzame en betaalbare nieuwbouw, met ruimte voor innovatieve woonvormen.

Betaalbaarheid en woningvoorraad

GroenLinks-PvdA kiest voor betaalbare woningen voor bewoners. We bouwen vooral voor de groepen mensen die nu moeilijk een geschikte woning kunnen vinden.

- We bouwen op lege plekken in de stad en dorpen, niet in het groene buitengebied.
- We kijken naar de totale verdeling van woningen in de buurt en wat voor nieuwe woningen daarbij passen. Zo zorgen we voor gemixte buurten.
- We bouwen 35.000 nieuwe betaalbare woningen tot 2050. Bij nieuwbouw in bestaande wijken gaan we in overleg met de bewoners over wat de nieuwbouw in positieve zin kan bijdragen aan het leefklimaat van de buurt of wijk en wat daarvoor nodig is.
- We streven bij grote nieuwbouwprojecten naar nog meer sociale woningbouw, 40% in plaats van 30%. Daarnaast 40% middenhuurwoningen tot €1200 per maand en koopwoningen tot €350.000. Dat laat 20% ruimte over voor het vrije segment.
- Bij nieuwe woningbouwprojecten geldt een [anti-speculatiebeding](#).
- Grond houden we zoveel mogelijk in publieke handen, daarmee voorkomen we dat beleggers de prijzen kunnen opdrijven.

- Voor jongeren stimuleren we betaalbare koopvormen, zoals [erfpacht](#) en sociale koop. Een gemeentelijke starterslening voor jongeren die een huis willen kopen blijft mogelijk.
- We geven niet alleen buurtbewoners, maar ook woningzoekers inspraak over nieuwbouwplannen.

Innovatieve woonvormen

GroenLinks-PvdA wil ruimte maken voor nieuwe woonvormen die mensen samenbrengen en voor initiatieven van burgers of bewonersgroepen om samen zelf een woongemeenschap te bouwen.

- We zetten tijdelijke woningen in voor snelle verlichting van de woningnood.
- We stimuleren de bouw van woonvormen voor ouderen, zoals knarrenhofjes waar wonen en zorg gecombineerd kunnen worden.
- We stimuleren gemengde woonprojecten waar jong en oud samenleven.
- We maken nog meer werk van wonen boven winkels.
- We wijzen nieuwe standplaatsen aan voor woonwagens.
- Voor familieleden en vrienden die willen (blijven) samenwonen, bijvoorbeeld voor mantelzorg, maken we regelingen makkelijker.
- We willen het mogelijk maken om op bestaande erven een extra woning te bouwen, zodat familie dicht bij elkaar kan wonen en elkaar kan ondersteunen. Dit kan alleen onder strikte voorwaarden, zodat het landschap en de leefomgeving beschermd blijven.

Duurzame woningbouw

GroenLinks-PvdA wil dat de gemeente Tilburg voorop loopt in duurzame en toekomstbestendige bouw.

- We bouwen vooral middelhoog (vijf tot acht woonlagen) met gemeenschappelijke ruimtes. Dit mogen niet alleen kleine appartementen of studio's zijn.
- We stimuleren woningbouw en voorzieningen nabij OV-knooppunten, zoals het Kenniskwartier en de Reeshof om leefbaarheid, gezondheid en klimaatdoelen te bevorderen.
- Nieuwe woningen zijn aardgasvrij, goed geïsoleerd en [natuurinclusief](#). Tevens wordt circulariteit van bouwmaterialen gestimuleerd.
- Water, bodem en groen zijn leidend in nieuwbouw.
- Aan de eisen voor nieuwbouw voegen we een concrete groennorm toe. Deze gaan zowel over de kwaliteit als een minimaal aantal m2 groen per woning of functie.
- We helpen de grondwaterstand op peil te houden en verdroging tegen te gaan door naast vergroening en waterberging in de openbare ruimte ook bestaande woningen te voorzien van een regenwater afkoppeling.
- Omdat de beschikbaarheid van drinkwater steeds minder vanzelfsprekend is worden in nieuwbouwprojecten grijswatersystemen (hergebruik) en regenwatersystemen zoveel mogelijk gestimuleerd en toegepast.
- Nieuwe wijken worden zo autoluw mogelijk, passend bij de OV- en fietsvoorzieningen in de wijk of het dorp.
- We combineren wonen met werken, leren, zorg en recreatie.
- In Udenhout, Berkel-Enschot en Biezenmortel voegen we betaalbare en duurzame woningen toe.

Bestaande woningen in Tilburg

Onze gemeente bestaat niet alleen uit nieuwe wijken, maar vooral uit de huizen die er al staan. Door bestaande woningen te verbeteren maken we Tilburg gezonder, duurzamer en socialer. GroenLinks-PvdA ziet daarin een enorme kans. Dit vraagt om een brede aanpak, waarin bewoners ondersteund worden en iedereen kan meedoen. Zo zorgen we dat ook de huidige woningen bijdragen aan een stad en dorpen waar het goed wonen is – nu én in de toekomst.

Verduurzaming bestaande woningen

GroenLinks-PvdA kiest voor schone en betaalbare energie in elk huis.

- We investeren extra in isoleren en het aanpakken van woningen met tocht en schimmel, en stimuleren daarbij ook particuliere verhuurders en VvE's.
- Na verduurzaming blijft de huur betaalbaar.
- Het [huurteam](#) wordt uitgebreid om misstanden tegen te gaan.

Leefbare en verbonden buurten

Een fijne woning zegt niet alles; de buurt maakt het verschil. GroenLinks-PvdA wil dat elke Tilburger zich thuis kan voelen, of je nu jong of oud bent, alleen of met een gezin, met of zonder zorgvraag. Een gemengde buurt biedt kansen, ontmoeting en veiligheid. Daarom investeren we in sterke gemeenschappen waar mensen elkaar kennen, ondersteunen en samen verder komen. Zo bouwen we aan buurten die niet alleen leefbaar zijn, maar ook echt verbinden. GroenLinks-PvdA wil buurten waar mensen kansen krijgen en zich thuis voelen.

- In kwetsbare wijken investeren we extra in onderwijs, cultuur, sport- en beweegruimte en fijne ontmoetingsplekken zoals parken en speeltuinen.
- We versterken buurthuizen, bibliotheken en welzijnswerk.
- Huisuitzettingen voorkomen we met duidelijke afspraken met verhuurders.
- Voor overlastgevende personen komt er een tweede locatie voor [Skaeve Huse](#).
- We faciliteren woningdelen, woningsplitsing en mantel(zorg)woningen.
- De woningnood is hoog. We staan kraken toe in panden die al langere tijd leegstaan. Bezwaarmakers krijgen minder ruimte.
- Arbeidsmigranten krijgen betere huisvesting en integratiekansen. Naast grootschalige huisvesting zoeken we naar mogelijkheden voor kleinschaligere oplossingen met behoud van de leefbaarheid in onze wijken.
- Om leegstand en verloedering van woningen en andere gebouwen te voorkomen voeren we naast een leegstandmelding een leegstandsheffing in.

Wonen voor doelgroepen

GroenLinks-PvdA wil dat iedereen, jong en oud, een fijne plek vindt om te wonen.

- We zorgen voor voldoende slaagkansen op een sociale huurwoning voor kwetsbare groepen zoals gescheiden ouders, daklozen, statushouders en mensen met gezondheidsproblemen of een beperking.
- Huurwoningen van woningcorporaties worden niet verkocht, behalve onder strikte voorwaarden.
- Samen met woningcorporaties kijken we hoe ook mensen met een middeninkomen kunnen wonen in een betaalbare huurwoning, bijvoorbeeld voor alleenstaanden. We zoeken daarbij de grenzen van de (nieuwe) wettelijke mogelijkheden voor huur-inkomensafspraken op, zodat er ook qua inkomen gemengde buurten komen.
- We kijken of de bestaande woningcorporaties voor de doelgroep arbeidsmigranten kunnen bouwen, of richten een woningcorporatie voor arbeidsmigranten op.
- Beschermd Wonen- en Beschermd Thuis-plekken worden gespreid over alle wijken van de gemeente.
- We blijven ons inzetten voor voldoende goede en betaalbare huisvesting voor studenten en net-afgestudeerden.
- We helpen ouderen die kleiner willen wonen met het zoeken naar een geschikte woning om de doorstroming te bevorderen.
- We zorgen dat er voldoende seniorenwoningen en -complexen in de eigen wijk worden gebouwd, zodat ouderen kunnen doorstromen naar een passende woning en in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen.

Dakloosheid en opvang

GroenLinks-PvdA vindt dat niemand in Tilburg op straat moet slapen.

- Bij dakloosheid werken we volgens het [Wonen Eerst](#)-principe: eerst onderdak, dan begeleiding. Woningcorporaties en zorginstellingen werken hierbij samen met burens en buurten en doen wat nodig is voor een goed leefklimaat.
- Dak- en thuislozen en arbeidsmigranten zonder woning moeten altijd een veilige plek hebben om te overnachten. Daarom moeten er voldoende opvangplekken blijven en moet de opvang het hele jaar open blijven.
- We zorgen voor voldoende opvangplekken voor slachtoffers van huiselijk geweld.
- Tilburg realiseert een coalitie van Nederlandse gemeenten waar in alle aangesloten gemeenten altijd één sociale woning beschikbaar is voor vrouwen die bedreigd worden door hun (ex)partner.

IN TILBURG DOEN WE HET SAMEN!

GroenLinks-PvdA wil dat iedereen veilig en gezond kan leven in Tilburg. Dagelijks komen de ruim 230.000 mensen in onze gemeente elkaar tegen op hun werk, op school, tijdens een wandeling in het park of ons prachtige buitengebied, bij een vereniging of gezellig in de stad. Tilburg bruist van de levendigheid, in de stad en dorpen wordt veel georganiseerd op het gebied van kunst, cultuur en sport. De gemeente werkt veel samen met inwoners, met ruimte voor participatie en eigen initiatief voor de buurt. In buurten met sterke gemeenschappen en bewonersinitiatieven, helpen mensen elkaar eerder en is er minder eenzaamheid.

Dat is belangrijk, want voor sommige Tilburgers is het leven uitdagender dan voor andere. Deze diverse groep ondersteunen we dichtbij en laagdrempelig, bijvoorbeeld op het gebied van zorg of bestaanszekerheid. We werken daarbij vanuit gelijkwaardigheid en op basis van vertrouwen. Hierbij investeren we in het op gang brengen en versterken van buurtgemeenschappen en hun andere initiatieven, ideeën en projecten. Dat kan nog beter en eerlijker, met meer aandacht en inspraak voor de Tilburgers waarover we nu nog te vaak spreken zonder hen te horen. Wat we nu al doen en wat we nog beter willen doen, lees je in dit hoofdstuk.

013 SUCCESSEN SINDS 2022

Onderstaande punten heeft GroenLinks-PvdA waargemaakt sinds de verkiezingen in 2022. We zetten ze door of we breiden ze verder uit. We houden in de gaten of plannen uitgevoerd worden zoals de bedoeling is.

Werk en bestaanszekerheid

1. 150 basisbanen: [basisbanen](#) zorgen voor zekerheid. Het is vast werk en voorkomen een terugval naar de bijstand. Mensen die uitstromen naar deeltijdarbeid krijgen extra geld: een werkpremie.

2. Eén loket: Er is één loket voor vragen over regelingen rondom zorg, werk en inkomen, training en scholing, uitkeringen, schulden en ondersteuning, hoe je als inwoner maar op één plek aan te kloppen.

Zorg en welzijn

3. Cultuursensitieve zorg: bij het geven van zorg wordt steeds meer rekening gehouden met cultuurverschillen tussen mensen. De buurtkamer in [Zandstaete](#), die is ingericht voor ouderen met een migratieachtergrond, is hier een mooi voorbeeld van.

4. Voor iedereen een huisarts: er is een passantenpraktijk opgezet voor mensen zonder zorgverzekering - zoals dak- en thuislozen, arbeidsmigranten en internationale studenten. Zo kunnen ook zij terecht bij een huisarts.

Jongeren

5. Landgoed Sparrenhof aangekocht: hier werken onderwijs en jongerenwerk samen aan projecten voor jongeren die vastgelopen zijn, zodat zij zich op een fijne plek kunnen ontwikkelen.

6. Actieplan mentale gezondheid: we helpen jongeren die eenzaam of ongelukkig zijn. De campagne [Mij Wel Bellen](#) helpt jongeren het onderwerp bespreken.

7. Peuteropvang: kinderopvang is gratis voor inwoners met een laag inkomen die geen kinderopvangtoeslag ontvangen.

Meedoen

8. Meedoenregeling verhoogd: de [Meedoenregeling](#) is verhoogd naar €147 per jaar en wordt jaarlijks geïndexeerd. Zo krijgen mensen met een laag inkomen geld voor leuke, leerzame en gezonde activiteiten.

9. Participatie: er wordt rekening gehouden met de stem van inwoners bij elk besluit dat de gemeente neemt, bijvoorbeeld door plantteams en participatiecoaches. Daarnaast is het [Tilburgerberaad](#) gestart: een groep gelote inwoners gaat meedenken over een eerlijke energietransitie.

10. Anti-discriminatieagenda: er is met bewoners en partners een actieplan tegen discriminatie gemaakt. Daarmee voorkomen we actief uitsluiting en ongelijke behandeling op basis van persoonlijke kenmerken met concrete interventies.

11. Samenspeelplaatsen: er zijn meer samenspeelplaatsen gekomen, waar je ook met een fysieke beperking kan spelen. De buurt is bij de inrichting hiervan actief betrokken.

12. Je kunt onbegrijpelijke brieven voortaan terugsturen naar de gemeente: gemeentelijke brieven moeten voor alle inwoners begrijpelijk zijn. Als dit niet het geval is, krijg je van een medewerker uitleg.

13. Meer atelierruimtes: zo blijft cultureel talent in Tilburg. Ook zijn er nieuwe broedplaatsen gekomen, zoals [De Nachtzuster](#).

Vertrouwen

GroenLinks-PvdA komt op voor mensen waarbij het leven (even) tegenzit en mensen met een laag inkomen. We staan voor een rechtvaardige samenleving waar iedereen kan meedoen en een waardig bestaan heeft. Dat betekent een eerlijk inkomen en voldoende ondersteuning in tijden van nood, als je bijvoorbeeld ziek thuis zit. Waar de landelijke overheid de afgelopen jaren haar verantwoordelijkheid liet liggen, laten we in Tilburg zien dat we werken vanuit vertrouwen en met maatwerk. Daarbij kijken we altijd eerst naar de mens, zijn of haar talenten en diens eigen kracht, want meedoen in de samenleving betekent voor iedere inwoner iets anders en dat verdient ondersteuning op maat. We gaan uit van vertrouwen en werken vanuit persoonlijk contact. Alle inwoners die er recht op hebben, moeten de regelingen voor hulp bij een laag inkomen kunnen gebruiken. Daarom heeft GroenLinks-PvdA de inkomensregelingen en de regels voor bijzondere bijstand makkelijker en duidelijker gemaakt. Door mensen actief te benaderen en maatwerk te bieden zorgen we ervoor dat de hulp iedereen bereikt die dat nodig heeft. Vanuit vertrouwen geven we inwoners de ruimte om zelf stappen te zetten. We helpen inwoners vooruit zodat ze verder kunnen.

Regelingen voor inkomen, bijstand en bestaanszekerheid

- We benaderen mensen actief, met makkelijke en duidelijke hulp: op papier, online of gewoon in de buurt. Hierbij werken we samen met scholen, sportclubs en buurthuizen. Zo krijgen Tilburgers de hulp en ondersteuning waar ze recht op hebben.
- Fouten maken bij het aanvragen van regelingen kan gebeuren. Als het nodig is denkt een begeleider mee aan een oplossing en helpt indien nodig het hele gezin.
- We werken met teams die op veel vlakken kunnen helpen. Van jeugdzorg tot hulp bij schulden, van het aanvragen van een toeslag tot het regelen van een nieuwe wasmachine. Alles op één plek, met één team.
- Meer mensen krijgen recht op armoederegelingen. We verhogen de inkomensgrens van 120% naar 130% van het sociaal minimum.
- We onderzoeken het volledig overstappen op maatwerk voor regelingen rondom bestaanszekerheid om meer Tilburgers uit de armoede te helpen, gebaseerd op het [Wagenings model](#).
- We zorgen dat regels in de bijstand soepeler worden. Meedoen en inzet van talenten moet voorop staan, zonder verplichte tegenprestatie.
- We stoppen het meldpunt bijstandsfraude.

Extra hulp bij armoede en schulden

- We zorgen dat iedereen beschikt over de eerste levensbehoeften. Op scholen en in buurthuizen komen meer uitgiftepunten, bijvoorbeeld voor menstruatieproducten en verzorgingsmiddelen.
- We maken de bus goedkoper of gratis voor mensen met een laag inkomen.
- We zorgen dat kinderen een fiets krijgen via het Kinderfietsenplan in samenwerking met [Stichting Leergeld](#).
- We voorkomen schulden waar we kunnen. Bij betalingsachterstanden moet de gemeente hulp bieden. We betrekken hier meer organisaties bij zodat schuldenproblematiek sneller wordt gesignaleerd.
- Het aantal jongeren met schulden groeit snel. Tilburg begint met een proef: het [bouwdepot](#). Daarbij krijgen jongeren financiële steun en begeleiding.
- Alleenstaande ouders verdienen extra steun. Voor hen pakken regelingen vaak nadelig uit. We maken ons hard voor het wegwerken van deze nadelen en gaan na wat wij daarin als gemeente zelf kunnen betekenen.
- Er is veel verborgen leed achter de voordeur. We zorgen ervoor dat we jongeren, ouderen, inwoners met een zorgvraag of inwoners die ondanks een baan niet rond kunnen komen, weten te bereiken met hulp op maat.
- De maatschappelijke organisaties zoals [Quiet](#), die in Tilburg en onze dorpen kwetsbare inwoners ondersteunen en armoede verzachten, blijven we steunen. Waar nodig investeren we méér.

Meedoen

Een sterke gemeente draait op betrokken inwoners en actieve gemeenschappen. GroenLinks-PvdA wil dat iedereen in Tilburg de kans krijgt om mee te doen en invloed te hebben op de eigen wijk en samenleving. Of het nu gaat om vrijwilligerswerk, buurtinitiatieven, werk via basis- of ontwikkelbanen, of participatie in de lokale democratie: wij zorgen voor ondersteuning, ruimte en vertrouwen. Bij het ontwikkelen van nieuw beleid maken ambtenaren actief gebruik van de ervaringen van burgers. Zo wordt Tilburg een plek waar mensen elkaar ontmoeten, hun talenten benutten en samen een leefbare stad en dorpen vormgeven.

Buurt en samenleving

Tilburg werkt met Wijkgericht werken. Dat betekent dat je in je eigen buurt een beroep op de gemeente kunt doen als dat nodig is. Dit versterkt de buurt en samenleving.

- Het wijkgericht werken zetten we onverminderd door.
- Zorg, hulp en ondersteuning gaan we eveneens organiseren op wijkniveau.
- Voor ambtenaren regelen we goede en toegankelijke werkplekken in de wijken.
- De samenleving draait op bewonersinitiatieven, lokale netwerken en maatschappelijke organisaties. Daarom geven we vertrouwen en steun aan initiatieven vanuit inwoners in alle wijken, zoals de [Verrijk je wijk!](#)-initiatieven van de wijkraden.

- We willen dat iedereen in Tilburg makkelijk mee kan doen in de wijk. Daarom zorgen we voor genoeg laagdrempelige ontmoetingsplekken, zoals bijvoorbeeld in MFA's (wijkcentra) en buurthuizen, met het Ronde Tafelhuis in Tilburg-Noord, als mooi voorbeeld. Waar ruimtegebrek is, zoeken we naar oplossingen. Deze plekken moeten ook 's avonds open zijn voor een activiteit, verenigingen, een praatje of gewoon om elkaar te ontmoeten. We zorgen voor bestendige meerjarige financiering.
- We stimuleren momenten voor bewoners om elkaar beter te leren kennen. Met een financiële bijdrage uit Verrijk je wijk! geven we bewoners de regie. Denk aan €10.000 voor een buurtfeest, dansproject of klusactie. Want goede ideeën beginnen in de buurt.
- Eenzaamheid is in grote steden als Tilburg, maar ook in onze dorpen, een probleem. We ondersteunen nieuwe en bestaande initiatieven die hier iets aan willen doen, zoals de [Coalitie tegen Eenzaamheid](#).
- We onderzoeken of de Meedoenregeling kan worden uitgebreid naar een stadspas, zodat meer Tilburgers kunnen deelnemen aan activiteiten of (sport)clubs.
- We ondersteunen het maatschappelijk middenveld met een passend subsidiebeleid en vertrouwen. Zo kunnen organisaties iets goeds opbouwen, bijvoorbeeld via trajecten van [Menss](#).

Werk en inkomen

- Dankzij GroenLinks en PvdA zijn er 150 ontwikkel- en basisbanen in Tilburg gekomen. Mensen verdienen hiermee een eerlijk inkomen en kunnen een werkpremie krijgen bij doorstroming naar deeltijdwerk. Bij een positieve evaluatie voegen we jaarlijks 50 nieuwe banen toe, vooral bij duurzame projecten en hulp voor kwetsbare inwoners.
- We bouwen een dekkend aanbod van dagbesteding tot aan volwaardig werk, zodat mensen altijd werk kunnen doen dat bij hen past, met flexibele uren.
- We ondersteunen de transitie van de [Diamant Groep](#) naar een mensgericht ontwikkelbedrijf om de bijstand-werk-bijstandcyclus te stoppen.
- We stimuleren projecten waarbij mensen met niet aangeboren hersenletsel of een verleden van psychische problemen aan het werk kunnen.
- We helpen asielzoekers en statushouders snel aan betaald werk, met goede begeleiding en bemiddeling tussen bedrijven en de gemeente. Dit bevordert integratie.
- We stellen scherpe eisen aan de kwaliteit van werk bij aanbestedingen, vergunningen en subsidies vanuit de gemeente. Zo dragen we bij aan goed en veilig werk in bijvoorbeeld de bouw en de uitzendbranche.

Participatie en democratie

- Veel inwoners maken zich zorgen over polarisatie en toenemende maatschappelijke spanningen. We stimuleren initiatieven die hierover het gesprek aangaan en ontmoeting tussen verschillende groepen in de samenleving organiseren.
- Een betrouwbare overheid staat dichtbij de inwoners. Dat betekent dat de gemeente het gesprek aangaat, uitlegt waarom besluiten worden genomen en actief terugkoppelt wat er met de ideeën of inbreng van inwoners gebeurt. Zo voorkomen we afstand en bouwen we stap voor stap aan vertrouwen in de lokale democratie.
- We maken de lokale democratie sterker door meer mensen mee te laten praten, niet alleen de bekende gezichten. Denk aan de nieuwe [Kinderadviesraad](#), het programma [Levendige Democratie](#) en het [Tilburgerberaad](#) over de rechtvaardige energietransitie. We zorgen dat deze blijven bestaan en verder worden versterkt.
- De gemeente is vaker aanwezig in buurthuizen en bibliotheken met inloopspreekuren en bijeenkomsten, voor zowel grote plannen als kleine problemen.
- De gemeente gebruikt taal die iedereen kan begrijpen en biedt hulp of uitleg bij brieven die onduidelijk zijn.

IN TILBURG DOEN WE HET SAMEN

Demonstratierecht en mensenrechten

- GroenLinks-PvdA zet erop in om de SDG's (Sustainable Development Goals) van de Verenigde Naties in de gemeente Tilburg waar te maken.
- We beschermen het demonstratierecht. Iedereen mag opkomen voor wat belangrijk is zonder intimidatie of uitsluiting.
- We kijken niet weg bij schendingen van mensenrechten. Onrecht, waar ook ter wereld, raakt ook veel Tilburgers en de Tilburgse samenleving direct en indirect. We willen daarom bijvoorbeeld dat de gemeente de term genocide gebruikt in alle communicatie over de situatie van de Palestijnen in Gaza.
- We stoppen gemeentelijke samenwerkingen met organisaties die bewezen mensenrechten schenden.
- Solidariteit stopt niet bij de gemeentegrens. Net als we in Tilburg voor elkaar zorgen, doen we dat ook wereldwijd. We continueren daarom het [Tilburgse beleid Mondiale Bewustwording](#). Daarnaast doneert de gemeente bij grote rampen €1,- per inwoner aan noodhulp.

Eerlijke verdeling en vrijwilligers

- We zorgen dat de lasten eerlijk verdeeld worden. Mensen met een hoger inkomen betalen meer mee aan de gemeente. Zo gaan we ongelijkheid tegen.
- We beperken tijdelijke inhuur van personeel bij de gemeente en geven de voorkeur aan vaste banen. Zo bouwen we intern expertise op.
- Bewoners die vrijwilligerswerk doen waarderen we met bijvoorbeeld een stadspas.
- We maken waar mogelijk gebruik van ervaringskennis van inwoners. Denk bijvoorbeeld aan de kennis van [Toegankelijk Tilburg](#) over het toegankelijk inrichten van openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen.

Gezond zijn

GroenLinks-PvdA vindt dat zorg in de buurt van mensen georganiseerd moet worden. Zo hoef je niet ver te reizen voor goede zorg. Het moet niet ingewikkeld zijn om zorg te krijgen en zorg moet betaalbaar zijn. Mensen moeten zelf meebeslissen over de zorg die zij nodig hebben. Voorkomen is beter dan genezen, dus we helpen bij gezond leven.

- We zorgen voor één vast aanspreekpunt per gezin of cliënt om zorg te organiseren. Zo creëren we overzicht en rust.
 - We bouwen woningen waar zorg en ondersteuning in de buurt zijn. Woningcorporaties en zorgorganisaties werken daarbij samen.
 - We zorgen voor kleinschalige geestelijke gezondheidszorg in de wijk. Wanneer hulp dichtbij is, signaleren we verward gedrag eerder en kan hulp sneller worden ingezet. De politie werkt onder andere samen met de geestelijke gezondheidszorg (ggz) om deze inwoners te helpen en overlast te voorkomen of te verminderen.
 - We minimaliseren de marktwerking bij de hulp in het huishouden en investeren daarbij in een eerlijk salaris voor de huishulp. Om dit mogelijk te maken, onderzoeken we de mogelijkheden voor een inkomensafhankelijke bijdrage. We willen de huishulp onderdeel te laten zijn van de Diamantgroep.
 - We investeren in de eerste 1000 dagen van een kind. Zelfs vóór een Tilburger geboren is, kan de gemeente ouders ondersteunen en gezondheidsverschillen verkleinen. Het aantal consultatiebureaus blijft minimaal gelijk.
 - Mensen met een chronische ziekte of beperking krijgen bij voorkeur een indicatie voor meerdere jaren.
- Gezond leven moet betaalbaar zijn. De gemeente moet daarom goedkope, gezonde maaltijden in buurthuizen stimuleren en experimenteren met gratis groente, fruit en plantaardige voeding.
 - We gaan verder met het rookvrij maken van de openbare ruimte en streven daarnaast ook naar rookvrije horeca.
 - We gaan de zorg aan dak- en thuisloze mensen verder verbeteren, ook als ze geen Nederlandse burgers zijn. We zorgen dat daklozen toegang krijgen tot psychische hulp en tandzorg.
 - We waarderen en ondersteunen het belangrijke werk van de [Tilburgse straatarts](#).
 - Transzorg moet beschikbaar blijven in onze regio. Jongeren in een cruciale levensfase mogen door lange reistijden of wachtlijsten niet zonder passende zorg komen te zitten.
 - We geven concreet invulling aan suïcidepreventie. Dat betekent toegankelijke hulp en goede informatie voor kwetsbare doelgroepen in de gemeente. Samenwerking tussen scholen, zorg en welzijn om signalen snel op te vangen is van levensbelang.

Ouderen

- Ouderen moeten meer invloed krijgen op hun eigen zorg, bijvoorbeeld via cliëntenraden of burgerinitiatieven.
- Een belangrijke voorwaarde voor gezond oud worden is de mogelijkheid om te blijven bewegen en mensen te blijven ontmoeten. Aanwezigheid van een ontmoetingsruimte, een koffiepunt of buurtkamer op loopafstand is van groot belang voor ouderen. Gemeente zorgt met de partners in buurten en wijken dat er dit soort ruimtes komen.
- De versnippering in de zorg leidt tot minder persoonlijke aandacht en een hogere werkdruk. Wij willen dat er meer vanuit de wijken wordt gewerkt, bijvoorbeeld met wijkverpleging in hetzelfde complex, zodat medewerkers een vaste kracht in de wijk zijn.
- Iedereen moet waardig oud kunnen worden in een betrokken gemeenschap. Daarom investeren wij in [wijkgerichte ouderenzorg en zorgzame buurten](#), met een structureel budget om dit te ondersteunen. Zo zorgen we dat ouderen zich gezien, gehoord en gesteund voelen — thuis, in de wijk en samen met anderen.
- Tilburg is een dementievriendelijke gemeente. Dat betekent dat de gemeente zich blijft inzetten voor goede dagbesteding, hulp op maat en een openbare ruimte die prettig is voor mensen met dementie. Dit kan bijvoorbeeld door duidelijke bewegwijzering en [Vergeet-me-niet-looproutes](#).
- Voor hulp- en adviesvragen kan je terecht bij een ouderenconsulent in de wijk. De ouderenconsulent kan meedenken over het langer zelfstandig blijven wonen of het inschakelen van hulp voor administratie of het doen van de boodschappen.
- We stimuleren dat ouderen zo lang mogelijk en op een verantwoorde manier kunnen blijven sporten en bewegen, voor hun gezondheid en plezier.
- In Tilburg moet je jezelf kunnen zijn, ook op latere leeftijd. Cultuursensitieve zorg is hiervoor van belang, zodat ouderen in een verzorgingstehuis wonen waar hun cultuur wordt gezien en begrepen. Deze zorg breiden we uit.

Jeugd

Jongeren hebben de toekomst, maar zijn ook een kwetsbare groep in de samenleving. Niet alle kinderen groeien gezond en veilig op. GroenLinks-PvdA vindt investeren in liefdevolle hulp noodzakelijk, zodat kinderen en jongeren zelfstandige volwassenen kunnen worden.

- We ondersteunen jongereninitiatieven en zorgen voor meer activiteiten en ontmoetingsplekken die aansluiten bij hun wensen. We beginnen bij een nieuw jongerencentrum in West.
- Het is belangrijk dat jongeren hun stem laten horen, want zij zijn de toekomst! Dat betekent niet alleen naar hun mening vragen over onze plannen, maar ook mogelijk maken dat ze de onderwerpen en ideeën die zij belangrijk vinden op de kaart kunnen zetten.
- We investeren in een langdurige samenwerking met jeugdzorgaanbieders, gebaseerd op vertrouwen, kwaliteit en continuïteit.
- Wij laten kwetsbare jongeren niet los op hun achttiende verjaardag. We zorgen voor verlengde jeugdzorg totdat zij stevig op eigen benen kunnen staan.
- We bouwen de gesloten jeugdzorg af en zorgen voor kleinschalige, liefdevolle alternatieven.
- Voor kinderen in de jeugdzorg moet onderwijs toegankelijk blijven.
- We praten niet over kinderen en hun gezinnen, maar met hen.
- We zetten in op het in publieke handen brengen van WMO-vervoer en het vervoer voor jongeren.

Bewegen

Bewegen is leuk en voorkomt gezondheidsproblemen. GroenLinks-PvdA vindt dat iedereen moet kunnen bewegen, ook met een laag inkomen of een beperking. Sportverenigingen zijn daarnaast een plek om elkaar te ontmoeten en een praatje te maken. Een goede sportclub brengt een heel dorp of een hele buurt bij elkaar. GroenLinks-PvdA wil daarom dat de gemeente zorgt voor goede, duurzame plekken om te sporten.

- Atletiekvereniging Atilla krijgt een volwaardige nieuwe locatie op Stappegoo. We investeren en verduurzamen waar nodig de sportaccommodaties zoals de Ireen Wüst IJsbahn, het ijssportcentrum van de Tilburg Trappers, een nieuw zwembad en een nieuwe turnhal.
- Buurtsportcoaches helpen om zoveel mogelijk mensen aan het bewegen te krijgen.
- Veel kinderen stoppen met bewegen rond twaalf jaar. We dagen ze uit om te bewegen en nieuwe sporten te leren kennen.
- Soms is het moeilijk om bij een sportvereniging te gaan voor kinderen uit kwetsbare gezinnen en kinderen van alleenstaande ouders. Daarom willen we dit blijven faciliteren samen met Stichting Leergeld.
- We ondersteunen verenigingen bij het vinden van personeel. Met basisbanen kunnen mensen die nu thuis zitten met de juiste begeleiding aan de slag.
- Rondom grote sportevenementen in Tilburg organiseren we bijpassende activiteiten voor kinderen. Zo maken zij kennis met de sport en de sporthelden.

IN TILBURG DOEN WE HET SAMEN

- We starten en ondersteunen sportinitiatieven voor mensen met een beperking, in de eerste plaats voor kinderen. Ook ondersteunen we sportclubs om hun locaties goed toegankelijk te maken.
- We blijven sportverenigingen, scheidsrechters en trainers helpen bij het omgaan met agressie en asociaal gedrag op en rond het sportveld.
- We investeren in laagdrempelige, groene sportvoorzieningen in bestaande en nieuwe wijken. Denk aan een 3x3- basketbalveldje, een samenspeeltuin, een buitenfitness-locatie, voorgestelde hardlooproutes of een mooi park om te wandelen of te joggen.
- Ieder kind in Tilburg moet een zwemdiploma kunnen halen en ieder kind en jongere moet de kans krijgen om te leren fietsen. We regelen dit in afstemming met basisscholen.
- We zoeken een vaste locatie voor het initiatief van HC Polaris in Tilburg-Noord, waarbij jeugd en jongeren in Noord ook de mogelijkheid krijgen om te hockeyen.
- Er leeft een brede wens onder inwoners voor een goede zwemlocatie in de buitenlucht. Voor verkoeling en recreatie op warme dagen. Dit idee werd meerdere keren ingediend tijdens onze publiekscampagne 'Beste Idee voor Tilburg'. We zetten ons actief in voor het creëren van een openbare zwemplaats binnen de gemeentegrenzen.

Een leven lang leren

GroenLinks-PvdA staat voor gelijke kansen in het onderwijs. De wijk waarin je woont, je achtergrond of wie je ouders zijn, moet niet bepalen wie je later kan worden. We willen dat alle kinderen samen onderwijs kunnen volgen dat bij hen past, of ze nu praktisch of theoretisch opgeleid worden. GroenLinks-PvdA gelooft in onderwijs op buurtniveau.

We maken onderwijs zo inclusief mogelijk, met zorg in en dicht bij de school. We hebben aandacht voor het kind, maar ook voor het gezin. Met een goede schoolmaaltijd hoeft geen enkel kind in Tilburg meer met honger in de klas te zitten en zetten we een grote stap in het bevorderen van kansengelijkheid.

Basisonderwijs en voortgezet onderwijs

- We bouwen aan een betere en structurele samenwerking tussen scholen, jeugdzorg en maatschappelijke partners in de wijken. Onderwijs en jeugdzorg vallen bij voorkeur onder de verantwoordelijkheid van dezelfde wethouder. We maken een lange termijn agenda samen met de betrokken organisaties.
- Kinderen moeten goed aan de basisschool beginnen. Elk kind van 2 tot 6 jaar krijgt toegang tot extra taalonderwijs en ontwikkelingsactiviteiten, de [voorschool](#).
- Elk kind tussen 2 en 4 jaar kan minstens zestien uur per week naar de peuterspeelzaal. Voor ouders met een laag inkomen die geen toeslag ontvangen is er gratis peuteropvang.
- We werken vanuit de gemeente aan extra onderwijsondersteuning voor scholieren die dat nodig hebben. Denk aan laagdrempelige huiswerkbegeleiding, een gratis computer of gratis museumbezoek.
- Juist de scholen waar veel leerlingen meer ondersteuning kunnen gebruiken, hebben het grootste lerarentekort. We investeren daarom in scholen waarbij docenten, ouders en wijkpartners samen verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van elk kind met een dagvullend programma. We stimuleren de ontwikkeling van [‘community schools’](#), zodat zorg en ondersteuning laagdrempelig en dichtbij in de wijk is.
- We gaan werken met [brugfunctionarissen](#) op de basisschool. Zij verbinden ouders, school en andere voorzieningen met elkaar. Zo krijgen gezinnen op tijd taalondersteuning of hulp bij de opvoeding. Ook gaan we onderzoeken of [familiescholen](#) in Tilburg van toegevoegde waarde kunnen zijn.

IN TILBURG DOEN WE HET SAMEN

- Tijdens de zomervakantie lopen veel kinderen een taalachterstand op, omdat er thuis niet altijd Nederlands wordt gesproken. Door aandacht te hebben voor taalontwikkeling op de zomerscholen in de wijken, geven we kinderen in het nieuwe schooljaar een goede start.
- We steunen organisaties die kinderen en jongeren een verrijkt aanbod geven, ook buiten de reguliere schooltijden om, zoals [IMC Weekendschool](#).
- Op meer scholen zetten we jongerenwerkers in die dichtbij en betrokken zijn.
- We betrekken ouders bij het onderwijs van hun kinderen en ondersteunen hen bij het opvoeden via [ouderkamers](#) in de wijk.
- We gaan zorgen voor schoolmaaltijden voor kinderen op de basisschool, afgestemd op de school en de wijk. Zo hebben leerlingen voldoende energie om te leren.
- We zetten ons in voor de verlengde schooldag waarin leerlingen talenten ontwikkelen, sporten of ervaring opdoen met cultuur, natuur en klimaat.
- We zien erop toe dat scholen geen verplichte ouderbijdrage vragen, zoals ook in de wet staat.
- We pakken het probleem met schooluitval van leerlingen aan. Leerlingen die slechte aansluiting hebben met het onderwijs, bijvoorbeeld als gevolg van mentale problemen, dyslexie, autisme, ADHD of hoogbegaafdheid krijgen extra aandacht en zorg, zoveel mogelijk binnen of aanvullend op het reguliere onderwijs en via de wijkzorgteams. We bieden steun aan thuiszitters en hebben oog voor hun eenzaamheid met netwerken en dagbesteding die jongeren helpen weer mee te doen.

- In Tilburg bieden leerplichtambtenaren meer ondersteuning aan schoolverlaters en hun ouders. Jongeren die hun opleiding verlaten zonder startkwalificatie benaderen we actief en zorgen we voor goede begeleiding.

Mbo, hbo en universiteit

Tilburg is een levendige studentenstad, met opleidingen op mbo-, hbo- en universitair niveau. GroenLinks-PvdA wil dat studenten elkaar zo veel mogelijk ontmoeten.

- We geven het mbo de aandacht die het verdient. We sluiten een Tilburgs Stagepact met sociale partners en onderwijsinstellingen over het creëren van voldoende stageplekken, aanpakken van stagediscriminatie, verbeteren van de stagebegeleiding en het bieden van eerlijke stagevergoedingen.
- We zijn voor één gezamenlijke Tilburgse introductieweek, één studentensportcentrum, studentenkorting en volwaardige deelname van alle onderwijsinstellingen aan programma's rondom stages en start-ups.
- We stimuleren onderwijsinstellingen om hun opleidingsaanbod aan te laten sluiten op de Tilburgse arbeidsmarkt van de toekomst.
- We blijven samen met studentenverenigingen aandacht besteden aan het creëren van sociale veiligheid in het Tilburgse studentenleven.
- We faciliteren goede initiatieven van studenten die het studentenleven in Tilburg nog mooier maken.

Volwassenenonderwijs en de bibliotheek

- We stimuleren werkgevers om aandacht te geven aan laaggeletterdheid. We helpen medewerkers van de gemeente om laaggeletterdheid te herkennen.
- We zorgen voor voldoende mogelijkheden om de Nederlandse taal te leren.
- We investeren in bibliotheken in de buurt van bewoners. Bibliotheken zijn een goed middel tegen laaggeletterdheid en een fijne ontmoetingsplek.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor het uitbreiden van het gratis biebabonnement en laten de te laat-boetes weg om de drempel tot lezen te verlagen.
- We zorgen ervoor dat veel meer kinderen gaan lezen door leesbevorderingscampagnes zoals Boekstart en de Bibliotheek op School.
- We werken samen met sportverenigingen om mensen die het Nederlands niet machtig zijn, te helpen met taalmaatjes. Zo kunnen ze de taal leren en bewegen.
- Omscholing maken we mogelijk voor dertigers en veertigers. Dit voorkomt burn-outs en mentale problemen.

Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid

Tilburg is van ons allemaal. GroenLinks-PvdA wil dat iedereen zich gezien en vertegenwoordigd voelt in onze stad en dorpen. We zetten ons daarom actief in voor emancipatie van inwoners ongeacht afkomst, geloof, kleur, beperking, seksuele oriëntatie of genderidentiteit.

Gelijke kansen voor alle Tilburgers

- Discriminatie, uitsluiting en ongelijke behandeling gaan we tegen; We blijven actief op scholen, bij sportclubs, in de horeca en op de woning- en arbeidsmarkt. Dit doen we door samen met deze sectoren interventies te bedenken, zoals mystery guest in de horeca en het aanpakken van stagediscriminatie.
- Racisme en discriminatie bestrijden we door inwoners een stem te geven en hun ervaringen serieus te nemen. Door in gesprek te blijven met inwoners, kunnen we hun verhalen omzetten in beleid en werken we samen aan verandering.
- Uitsluiting en ongelijke behandeling zijn onacceptabel. We spreken dit krachtig uit en verlagen de drempel om meldingen te maken van discriminatie of racisme, zowel voor jezelf als voor een ander.
- We houden ons aan het [Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap](#) en toetsen al onze plannen die wij of het college maken of dit ook in lijn is met het VN-verdrag.

Vrij om te zijn wie je bent

- Het perspectief van queer personen wordt structureel meegenomen in gemeentelijk beleid rondom bijvoorbeeld jeugd, zorg, onderwijs, sport, veiligheid en communicatie.
- We maken Tilburg zichtbaar inclusief voor queer inwoners. Zo blijven we Roze Maandag, Coming Out Day en Pride Month vieren.
- We bieden extra steun aan queerpersonen in kwetsbare posities, zoals biculturele jongeren en ouderen, asielzoekers en mensen met een beperking.
- We zorgen dat mensen met neurodiverse kenmerken, zoals autisme, ADHD of hooggevoeligheid zich gezien voelen en de juiste ondersteuning krijgen. Daarbij stimuleren we het uitbreiden van het aantal prikkelarme ruimtes bij openbare gebouwen in Tilburg.

Iedereen welkom bij de gemeente

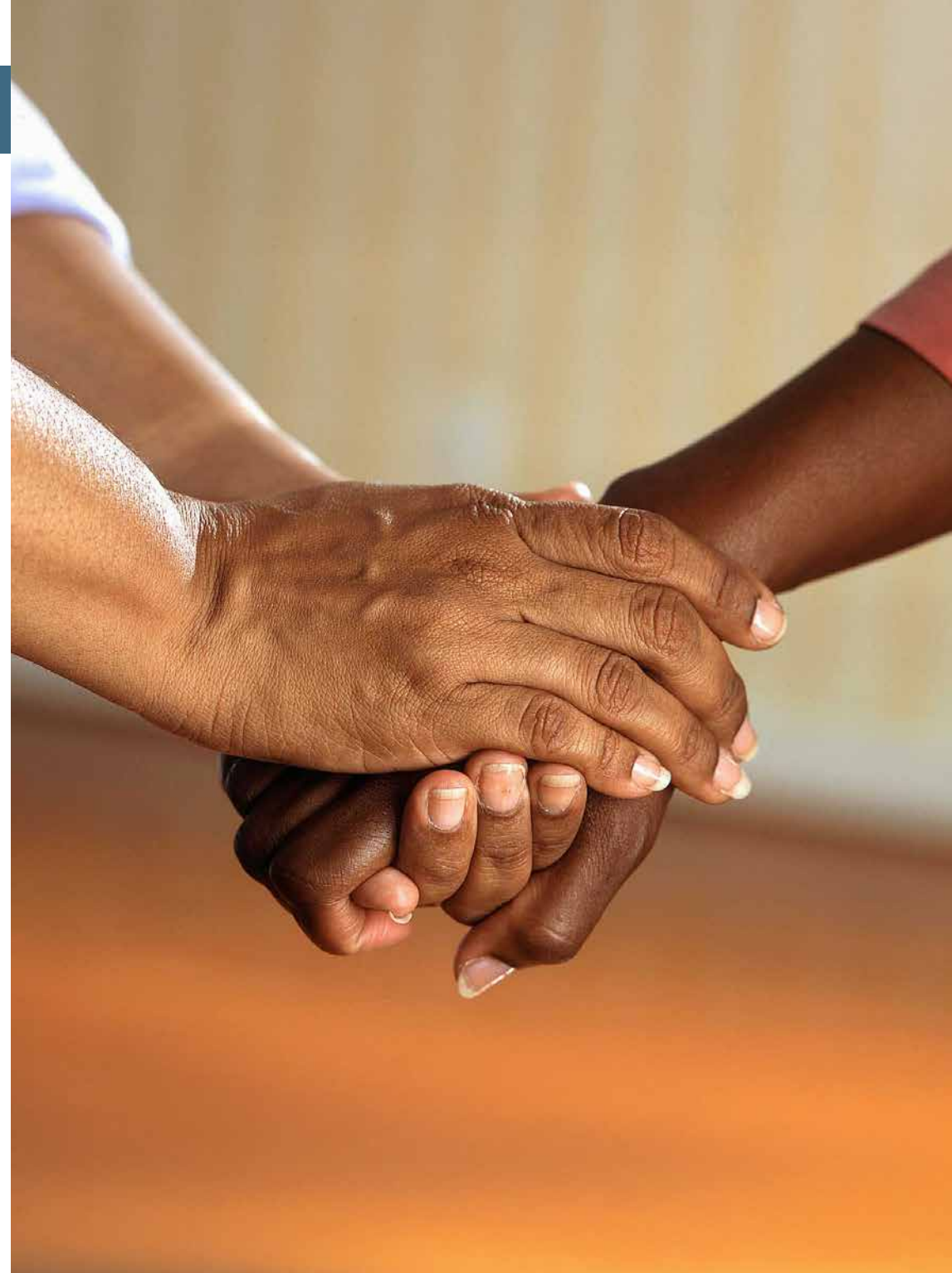
- De gemeente is een afspiegeling van onze inwoners. We willen meer diversiteit binnen de gemeentelijke organisatie: van de balie tot in de top. Daarom werven we mensen actief van verschillende achtergronden en onderzoeken we of een quotum helpt om dit te bereiken.
- Informatie vanuit de gemeente moet eenvoudig, duidelijk en beschikbaar zijn in meerdere talen. We gebruiken waar nodig QR-codes, pictogrammen en andere hulpmiddelen.
- De gemeente wordt fysiek toegankelijk voor iedereen. We werken toe naar gemeentelijke gebouwen die fysiek toegankelijk zijn voor iedereen. We blijven werken aan toegankelijke speelplekken, bushaltes en openbare ruimte zonder drempels. Meldingen over ontoegankelijke fysieke plekken pakken we actief op.

IN TILBURG DOEN WE HET SAMEN

- We willen ook een digitaal toegankelijke gemeente zijn, met de European Accessibility Act als uitgangspunt en onderzoeken hoe we de gemeente toegankelijker kunnen maken op o.a. sociaal gebied.
- We stimuleren inclusief werkgeverschap bij de gemeente. We moedigen andere organisaties in Tilburg aan om inclusief te werken, bijvoorbeeld door keuzevrijheid in religieuze feestdagen aan te bieden of ouderschapsverlof.
- In Tilburg moeten genoeg openbare toiletten zijn, die gratis, schoon, toegankelijk en makkelijk te vinden zijn.

Iedereen doet mee in cultuur, sport en politiek

- We steunen initiatieven die Tilburgers verbinden, juist ook degenen die elkaar niet vanzelf ontmoeten. Denk aan dialoogavonden met religieuze organisaties en de Tilburgse Stadsiftar.
- We zetten ons actief in op representatie van alle Tilburgers. Daarom werken we aan meer (culturele) diversiteit in besturen, culturele instellingen en sportverenigingen.
- Politiek is van iedereen. Daarom stimuleren we programma's zoals '[Politiek Actief](#)' om meer inwoners te betrekken bij de lokale politiek, juist ook Tilburgers die zich nu nog niet vertegenwoordigd voelen.

Veilig leven

In Tilburg moet iedereen zich veilig en vrij voelen. GroenLinks-PvdA zet daarom in op preventie: we pakken problemen aan voordat ze de veiligheid bedreigen. Zo zorgen we voor een leefbare en veilige omgeving. We bouwen aan goede maatschappelijke voorzieningen in buurten en dorpen die nauw samenwerken met scholen, jeugdhulp (in het bijzonder bij scheidingen), schuldhulpverlening en andere instanties. We werken met bewoners en instanties aan sterke gemeenschappen waar bewoners elkaar kennen en helpen.

Leefbaarheid, herkenbaarheid en samenwerking

- Met de landelijke ondersteuning vanuit het [Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid](#) werken we aan het verbeteren van de wijken Tilburg Noord en Tilburg West.
- We staan tijdens het werk religieuze uitingen of symbolen toe bij boa's en andere ambtenaren. We willen een inclusieve gemeentelijke organisatie, passend bij de diversiteit aan inwoners binnen de gemeente Tilburg. Een goede afspiegeling daarvan draagt bij aan herkenning en vertrouwen in de overheid.
- We zorgen dat afdelingen binnen de gemeente beter samenwerken. Sociale teams, schuldhulpverlening en de politie kunnen regelmatig overleggen en informatie delen. Zo pakken we fraude met zorggeld, drugsgebruik of -dealen en crimineel en gedrag eerder aan.

Criminaliteit

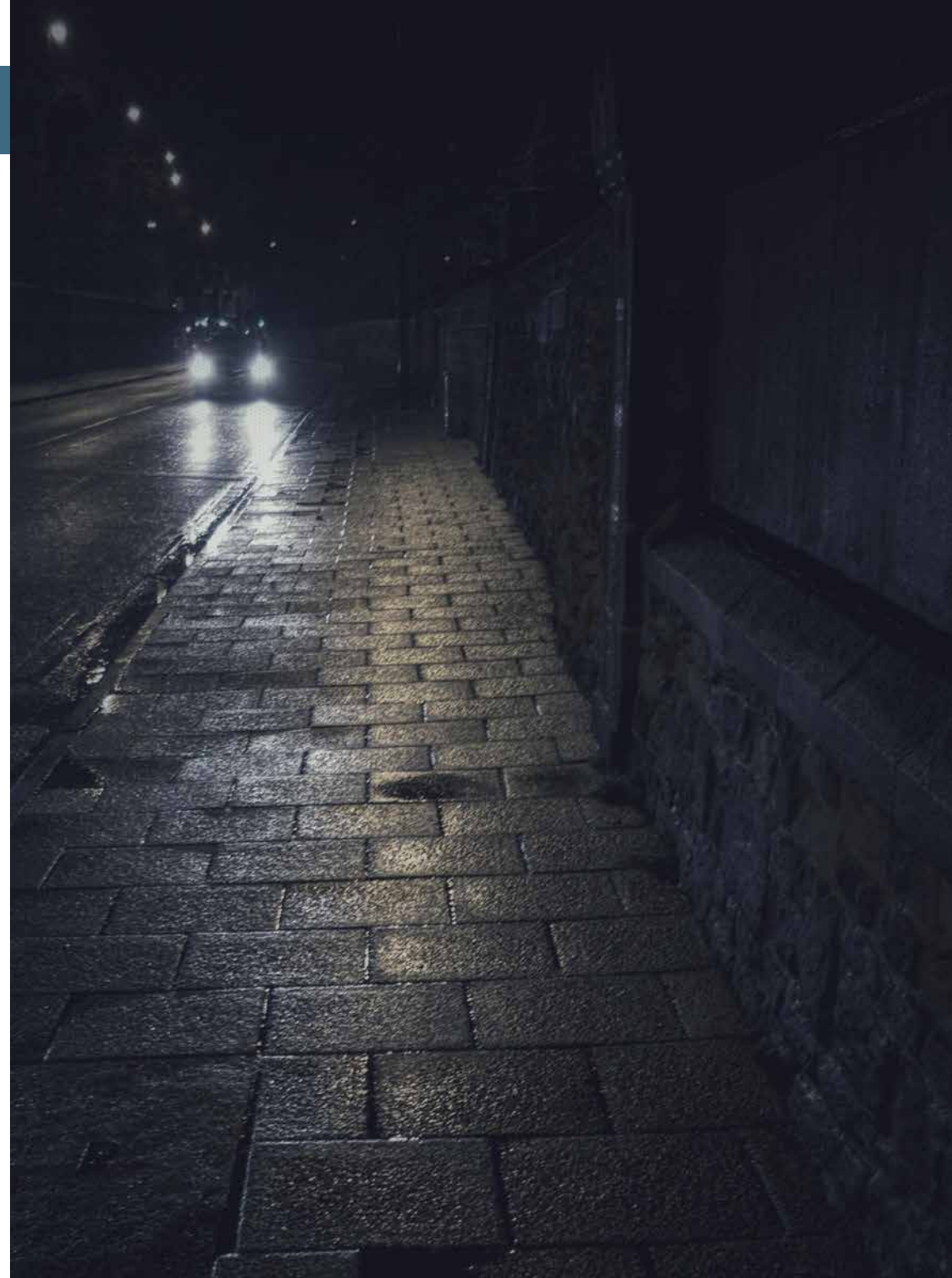
- Met de aanpak [Preventie met Gezag](#) voorkomen we dat jongeren in de criminaliteit terecht komen en bieden we hen een vooruitzicht. Dit doen we door in de wijken waar veel kwetsbare jongeren wonen, de bekende gezichten in de wijken te betrekken bij deze aanpak. Deze aanpak zetten we door.
- We zetten de aanpak van ondermijning en drugscriminaliteit voort en blijven die verbeteren.
- We pakken uitbuiting en mensenhandel hard aan. We werken samen met de politie om misstanden te signaleren. Ook zorgen we voor goede opvang en zorg voor slachtoffers.
- We zetten de wietproef door. Coffeeshops mogen legaal geproduceerde cannabis verkopen.

Noodsituaties

- We verbeteren de paraatheid van onze gemeente bij rampen en crises. Ten eerste door plannen te maken en oefeningen te houden voor extreem weer, digitale crises of andere grote noodsituaties.
- In wijken waar mensen elkaar kennen, sta je sneller voor elkaar klaar. Het investeren in ontmoetingsplekken en steunpunten in wijkcentra draagt bij aan weerbare gemeenschappen.
- We blijven bij het Rijk erop aandringen het aantal giftreinen dat dwars door Tilburg rijdt drastisch te verminderen.

Straatintimidatie, seksueel geweld en femicide

- Iedereen moet ongestoord en met een veilig gevoel over straat kunnen. Straatintimidatie tegen bijvoorbeeld vrouwen, religieuze minderheden en mensen uit de queer community pakken we grondig aan. Met preventieve acties, campagnes voor meer bewustwording, het stellen van een duidelijke sociale norm dat (seksuele) intimidatie niet geaccepteerd wordt. Onze boa's spelen een belangrijke rol in aanspreken en handhaving.
- Door met jongeren te praten en door campagnes willen we de gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen bevorderen en seksueel geweld voorkomen.
- Er is extra aandacht voor de aanpak van vrouwenmoord (femicide) en het herkennen van vroege signalen, oftewel 'rode vlaggen' die kunnen wijzen op een verhoogd risico op femicide. Binnen onze lokale mogelijkheden wordt deze aanpak verstevigd.

Nieuwe Tilburgers

Tilburg groeit door de komst van nieuwe inwoners. Daaronder zijn ook vluchtelingen, statushouders en arbeidsmigranten. GroenLinks-PvdA vindt dat iedereen die hier woont, een kans verdient om veilig te leven, werk te vinden en mee te doen in de samenleving. Wij zetten ons in voor opvang en begeleiding, onderwijs en werk, bescherming van kwetsbare groepen en een eerlijke behandeling van arbeidsmigranten. Zo bouwen we aan een inclusieve stad en dorpen waarin nieuwkomers een volwaardige plek hebben en hun talenten kunnen inzetten voor de hele gemeenschap.

Menswaardig en solidair beleid

- We staan voor een gemeente met een menswaardig en solidair migratie- en asielbeleid. Wij bieden opvang en ondersteuning aan mensen zonder papieren, statushouders en vluchtelingen, ongeacht afkomst, leeftijd of gender.
- Als gemeente die waarde hecht aan mensenrechten werken we samen met andere gemeenten en lobbyen we richting het Rijk voor een rechtvaardig landelijk beleid.

Opvang en bescherming

- We investeren in kleinschalige opvang in samenwerking met de wijken en zorgen voor toegang tot zorg, (taal)onderwijs, werk en inburgering. We gaan door met het programma [‘Welkom in Tilburg’](#).
- We beschermen kwetsbare groepen, zoals alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV's) en queer vluchtelingen, met veilige opvanglocaties en gespecialiseerde begeleiding. Ook hebben we aandacht voor hun mentale gezondheid.
- We maken van onze opvanglocaties veilige plekken waar mensen zich thuis voelen.
- We pleiten voor opvanglocaties die dag en nacht open zijn voor arbeidsmigranten zonder verblijfplaats en begeleiden hen naar werk of terugkeer met perspectief. Hierbij blijven we samenwerken met [Stichting Barka](#).
- We pakken foute huisjesmelkers en uitzendbureaus streng aan om uitbuiting van arbeidsmigranten tegen te gaan. Woon- en werkcontracten koppelen we los van elkaar, zodat arbeidsmigranten minder afhankelijk zijn van hun werkgever.

IN TILBURG DOEN WE HET SAMEN

Meedoen en participatie

- We willen dat nieuwkomers zich welkom voelen en kunnen meedoen. Daarom helpen we bij taal, wegwijs worden in de gemeente en deelname aan de samenleving, ook als nieuwkomers geen inburgeringsplicht hebben. We blijven investeren in het programma InTilburgeren met ruimte voor maatwerk.
- Participatie van nieuwkomers maken we een vast onderdeel van ons arbeidsmarktbeleid. Zo benutten we talent in de regio en dragen we bij aan duurzame oplossingen voor personeelstekorten. Statushouders zijn volwaardige inwoners en krijgen dezelfde kansen als iedereen.

Onderwijs en ontwikkeling

- We investeren in goed onderwijs voor jonge nieuwkomers. Bijvoorbeeld op het [Schakelcollege](#), daar leren zij eerst goed Nederlands voordat ze naar regulier onderwijs gaan. Zo krijgen ook kinderen van migranten en asielzoekers de start die ze verdienen.
- We zetten het Tilburgse beleid voor Oekraïense vluchtelingen voort. Hun verblijf duurt langer dan verwacht: ze leren de taal, werken hard en doen mee. Wij zorgen dat zij zich kunnen blijven ontwikkelen.

Samenwerking en spreading

- De Tilburgse regio voldoet aan de landelijke Spreadingswet. Wij zorgen dat Tilburg doorgaat met het opvangen van een eerlijk aandeel van mensen die veilig onderdak zoeken.
- We zorgen voor menswaardige opvang voor asielzoekers en betrekken buurtbewoners bij de komst van een opvanglocatie.
- We blijven Den Haag oproepen om de Spreadingswet te behouden en gemeenten voldoende middelen te geven voor begeleiding van nieuwkomers.

Kunst en cultuur voor iedereen

Kunst en cultuur maken onze stad en dorpen levendig, inspirerend en verbonden. Ze dagen je uit, brengen mensen samen en geven ruimte aan nieuwe ideeën. Tilburg is een stad van creatieve makers en biedt inwoners veel culturele evenementen. GroenLinks-PvdA is daar trots op, ziet de enorme meerwaarde daarvan en wil deze faciliteren om verder te ontwikkelen.

Kunst en cultuur voor alle Tilburgers

- We brengen kunst en cultuur naar de wijken, met activiteiten die passen bij de buurt. Zo wordt cultuur toegankelijk en bereikbaar voor alle Tilburgers.
- We geven ruimte aan subculturen en vernieuwing. Creatieve broedplaatsen zoals de Hall of Fame - waar urban sport en cultuur samenkomen - zijn onmisbaar voor talentontwikkeling, experimenteren en ontmoeting. Daarom blijven we dit soort plekken steunen.
- Elk kind moet kunst en cultuur kunnen ontdekken. We blijven cultuureducatie via onder andere [CiST](#) en [Factorium](#) stimuleren. Daarnaast onderzoeken we of beeldende kunst een plek kunnen geven in het Tilburgse aanbod.
- Met de Meedoenregeling zorgen we ervoor dat ook mensen met een laag inkomen musea en culturele activiteiten kunnen bezoeken.

Ruimte en erkenning voor makers

- Kunst is werk en kunstenaars moeten daarom eerlijk beloond worden. Daarom stellen we duidelijke voorwaarden aan cultuursubsidies: wie subsidie krijgt, betaalt kunstenaars en andere makers in de culturele en creatieve sector eerlijk. We passen hiervoor de [Fair Practice Code](#) toe.
- We zorgen voor voldoende betaalbare atelierruimte voor makers, bijvoorbeeld door leegstaande panden beschikbaar te stellen.
- We steunen culturele broedplaatsen in de kunstscene, zoals [Bureau 6](#) en de Hall of Fame, waar makers kunnen samenwerken en vernieuwen.
- Met de Hogeschool Journalistiek, het Brabants Dagblad en de nieuw te vormen streekomroep in de Spoorzone heeft Tilburg een sterke onafhankelijke nieuwsvoorziening die onmisbaar is voor een gezonde lokale democratie en voor betrokkenheid van inwoners.

IN TILBURG DOEN WE HET SAMEN

Een levendige culturele sector

- We ondersteunen kunstzinnige en culturele projecten en initiatieven die verschillende doelgroepen aanspreken.
- We geven culturele instellingen en makers de ruimte om te groeien en te experimenteren. Daarom zetten we in op meerjarige subsidies, gebaseerd op vertrouwen en kwaliteit.
- We steunen bestaande culturele instellingen en geven nieuwe initiatieven de kans om te groeien. Met subsidies die passen bij wat nodig is, zoals startsubsidies of financiële steun bij tegenslag, houden we Tilburg levendig en creatief. Uiteraard zorgen we dat gemeentelijke steun goed aansluit op wat provincie en Rijk al doen.
- We investeren in het toekomstbestendig maken van cultuurgebouwen. Zo willen we het Textielmuseum goed onderhouden, energiezuinig en toegankelijk maken voor iedereen.
- We bouwen aan een museumkwartier dat een levendige en inspirerende plek wordt voor iedereen in Tilburg. We geven het Drögepand bij het Textielmuseum een nieuwe rol als broedplaats voor innovatie en samenwerking.
- We stimuleren kleinschalige culturele evenementen en herintroduceren de fysieke kiosken op onze pleinen en parken als Wilhelminapark, Korvelplein en Westerpark.
- Wie Tilburg bezoekt, draagt bij aan een levendige cultuursector. We investeren een deel van de toeristenbelasting in cultuur en evenementen, zodat Tilburg blijft bruisen voor bewoners en bezoekers.

Erfgoed

Erfgoed vertelt het verhaal van onze stad, dorpen en haar bewoners. GroenLinks-PvdA koestert wat we nog hebben uit het verleden en wil zorgen dat iedereen zich erin herkent.

- In het onderwijs komt meer aandacht voor het erfgoed van Tilburg, Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel.
- We zorgen dat iedereen zich welkom en veilig voelt tijdens onze Tilburgse tradities zoals Carnaval in Kruikenstad en de Kermis. Daarom blijven we inzetten op een diverse Raad van Elf, een eerste Prinses Carnaval en een veilige plek (safe space) op evenementen.
- We steunen het programma [Koloniaal Verleden Tilburg](#), dat de impact van kolonialisme, en de rol van Tilburg daarin, zichtbaar maakt.
- Cultuurhistorische panden beschermen we beter tegen verval, leegstand en sloop.
- Bij nieuwe bouwprojecten letten we op historisch waardevolle plekken en panden. Erfgoed krijgt een zichtbare plek, zoals bij het Paleis-Raadhuis, waar 'het Paleisje' blijft bestaan als herinnering aan de geschiedenis van Tilburg.

Digitalisering

De wereld wordt steeds digitaler. Ook Tilburgers hebben daarmee te maken. GroenLinks-PvdA vindt dat technologie kansen moet geven en niet moet leiden tot uitsluiting of achterstanden. Iedereen moet kunnen meedoen in een digitale samenleving, ongeacht leeftijd, opleiding of inkomen. Daarom zetten wij ons in voor een gemeente waar digitale diensten begrijpelijk en mensgericht zijn, waar mensen vaardigheden kunnen leren om mee te doen, en waar technologie wordt gebruikt om Tilburg groener, duurzamer en rechtvaardiger te maken.

Mensgerichte digitale overheid

- Digitalisering mag nooit leiden tot uitsluiting of wantrouwen; inwoners moeten altijd een persoon kunnen spreken. Daarom zetten we ons in op een mensgerichte digitale overheid, waar inwoners altijd terecht kunnen bij een medewerker als dat nodig is.
- We zorgen op 30 plekken in Tilburg voor gratis en veilige WiFi. Ook zorgen dat mensen met een laag inkomen beschikken over voldoende digitale middelen.

Digitale vaardigheden en onderwijs

- In samenwerking met scholen investeren we in digitale vaardigheden vanaf jonge leeftijd.
- We zetten de komende jaren verder in op het voldoen aan de vereisten voor toegankelijkheid van onze gemeentelijke websites en apps en stimuleren dat organisaties in de gemeente dit ook doen.

- Ook zorgen we dat mensen met minder digitale vaardigheden zich kunnen bijscholen om basisvaardigheden te leren met laagdrempelige cursussen.

Duurzame en open technologie

- We zetten technologie in om de gemeente groener en duurzamer te maken, bijvoorbeeld via slimme mobiliteit, energiebesparing en circulaire processen.
- We gebruiken en steunen software en technologie die voor iedereen open is en die de gemeente en de inwoners helpt.

Digitale ethiek en privacy

- We willen dat technologie mensen helpt en niet schadelijk is. Daarom komt er in Tilburg een commissie Digitale Ethiek die gevraagd en ongevraagd adviseert over het gebruik van bijvoorbeeld camera's en slimme computers. Zo zorgen we dat techniek eerlijk en veilig wordt gebruikt met respect voor ieders privacy en vrijheid.
- De gemeente Tilburg moet toewerken naar een situatie waarin de digitale systemen onafhankelijk zijn van Amerikaanse techreuzen en waarin we onze gegevens enkel in de EU opslaan. We gebruiken geen algoritmes of AI zonder transparantie en menselijke controle.
- We beschermen de privacy van inwoners, zeker bij het verzamelen en gebruiken van data in het sociaal domein, de openbare ruimte en handhaving.

EEN GROEN, DUURZAAM EN GEZOND TILBURG

GroenLinks-PvdA heeft Tilburg de afgelopen jaren drastisch vergroend. Straten, pleinen, buurten en wijken, en in de binnenstad. Daarmee voelt de natuur zich steeds meer thuis in onze stad en dorpen en zijn we beter bestand tegen weersextremen (droogte, hitte, wateroverlast) als gevolg van klimaatverandering. Ook in ons buitengebied hebben we niet stilgezeten, denk aan Stadsbos013, Landschapspark Pauwels en Moerenburg-Koningshoeven. Het beschermen en versterken van de natuur en landschap, het recreatief aantrekkelijk maken, de waterhuishouding op orde brengen en het toewerken naar duurzame vormen van landbouw samen met de agrariërs in het gebied hebben hier prioriteit. In de Oostflank, het gebied tussen de Tilburgse dorpen en Oisterwijk, staat het landelijk gebied voor een grote verandering. We gaan zorgen dat het gebruik van de grond beter in balans komt met een gezonde bodem en een goed watersysteem.

We gaan voor een gemeente waar natuur en water sturend zijn voor de stedelijke ontwikkeling, met energie die schoon en voor iedereen betaalbaar is. Een stad en dorpen die goed, betaalbaar en veilig bereikbaar zijn, te voet, op de fiets of met openbaar vervoer. We kiezen voor een groene economie met duurzame bedrijven en circulair materiaal. Hieronder lees je wat we al gedaan hebben en willen doen om Tilburg gezonder te maken voor mens, natuur en dier.

013 SUCCESSEN SINDS 2022

Deze punten heeft GroenLinks-PvdA waargemaakt sinds de verkiezingen in 2022. We zetten ze door of we breiden ze verder uit. We houden in de gaten of plannen uitgevoerd worden zoals de bedoeling is.

Klimaat en energie

- 1. Energie besparen voor iedereen:** minima krijgen in Tilburg extra steun met energiecoaches, klimaatklussers, de witgoedregeling en het isolatie-offensief. We hielpen duizenden huishoudens hun energierekening omlaag te brengen.
- 2. Meer woningen verduurzaamd:** onder ons beleid zijn bijna alle corporatiewoningen opgewaardeerd naar energielabel B.
- 3. Verduurzamen:** we hebben honderden betaalbare koopwoningen tegen een kleine eigen bijdrage geïsoleerd. Dit vermindert CO₂-uitstoot en energiearmoede.
- 4. Een eigen warmtebedrijf in Tilburg:** de gemeente houdt grip op energietarieven door de oprichting van een eigen warmtebedrijf en de aanleg van duurzame warmtenetten. Zo blijft duurzame warmte betaalbaar voor alle Tilburgers.
- 5. Drinkwater besparen:** bij nieuwe woningbouw wordt water hergebruikt, zoals in Koningswei, waar de toiletten worden doorgespoeld met douchewater. Zo wordt verdroging tegengegaan en de stad klimaatbestendig gemaakt.

Groene en gezonde leefomgeving

- 6. Groene schoolpleinen:** de pleinen van alle basisscholen zijn vergroend. Ook vergroenen we de schoolpleinen bij het voortgezet onderwijs en mbo-scholen.
- 7. Ecologisch groenbeheer:** we maaien minder en leggen uit waarom dit goed is voor de natuur en voor Tilburgers.
- 8. Meer groene straten en parkjes:** steeds meer straten zijn klimaatadaptief ingericht (zoals in 't Zand, de Stationsstraat en Willem II-straat). Ook kwamen er meer parkjes op 'pantoffelafstand' die samen met inwoners worden ontworpen.

Mobiliteit en duurzame stad

- 9. Meer veilige schoolstraten:** er zijn meer schoolstraten afgesloten tijdens haal- en brengtijden, zoals bij basisschool De Elzen. Zo kunnen kinderen veilig naar school en ademen ze schonere lucht in.
- 10. Schone lucht in de binnenstad:** we hebben de emissievrije zone ingevoerd. De binnenstad wordt daardoor schoner, stiller en gezonder, onder andere door het realiseren van de Parkring. Dit doen we met oog voor de betaalbaarheid voor kleine ondernemers.
- 11. Minder auto's in de binnenstad:** er zijn afspraken gemaakt voor meer autoluwe en autovrije straten in de binnenstad.
- 12. Duurzamer maken van bestaande bedrijventerreinen:** we maken eerst bestaande bedrijventerreinen groener, prettiger en beter bereikbaar (revitalisering). We knappen dus eerst de plekken op die er al zijn, voordat we nieuwe grond gebruiken. Op deze manier bouwen we stap voor stap aan duurzame bedrijventerreinen.
- 13. Dierenwelzijnsbeleid:** er zijn afspraken gemaakt voor een nieuw integraal dierenwelzijnsbeleid. Evenementen met dieren worden ontmoedigd, omdat dieren respect en bescherming verdienen.

Schone energie voor iedereen

De energietransitie moet sneller en eerlijker. Dat betekent: volop inzetten op verduurzaming, maar wel op een manier die betaalbaar is voor iedereen. Want voor GroenLinks-PvdA begint duurzaamheid bij rechtvaardigheid. Met een eerlijke verdeling van kosten en kansen versnellen we de omslag naar schone energie op een manier die werkt voor heel de gemeente Tilburg.

Betaalbaar en duurzaam verwarmen

- We ondersteunen bewoners bij de overstap naar aardgasvrij wonen. In 2026 wordt duidelijk welke wijken voor 2035 van het gas gaan. Ervaringen in Wandelbos-Noord en Groenewoud laten zien dat je ook met een kleinere portemonnee mee kan doen aan een duurzame toekomst.
- We zetten het isolatie-offensief voort in alle wijken van Tilburg. Energiecoaches gaan langs de deuren en geven advies over energiebesparing. Huishoudens met een laag inkomen krijgen gratis isolatiemateriaal. Zo zorgen we ervoor dat iedereen mee kan doen.
- We zorgen dat de beschikbare middelen eerlijk verdeeld worden over het verduurzamen van koopwoningen en huurwoningen.

- We versnellen de aanleg van collectieve warmtenetten in dichtbevolkte wijken, samen met bewoners. Deze duurzame netten vervangen de cv-ketel en maken gebruik van bronnen zoals aardwarmte. Warmtenetten zijn voor ons geen markt, maar een publieke voorziening. Daarom blijft de gemeente (mede)eigenaar, zodat de kosten laag blijven, juist voor mensen met een kleine portemonnee.
- Voordat de bestaande warmtenetten van Ennatuurlijk worden uitgebreid met nieuwe woningen of naar andere wijken, zorgen we eerst dat deze oude warmtenetten worden verduurzaamd en de kosten voor de betrokken bewoners beheersbaar blijven.

Energie van en voor de buurt

- We zetten in op energiegemeenschappen in wijken. Bewoners kunnen bijvoorbeeld samen duurzame energie opwekken of stroom uitwisselen. Zo blijft de opbrengst in de buurt en groeit de sociale samenhang. De gemeente ondersteunt energievoorzieningen, geeft richting en helpt initiatieven op gang met duidelijke regels en praktische hulp.
- We maken samen met bewoners een wijkuitvoeringsplan. Hierin staat hoe we van het gas afgaan: eerlijk, haalbaar en met draagvlak. We nemen de uitkomsten van het burgerberaad serieus en zorgen voor duidelijke keuzes, goede communicatie en steun voor iedereen.

Duurzaamheid als norm

- Energieneutraal bouwen wordt de standaard. Geen vage beloftes, maar duidelijke afspraken.
- Zonnepanelen plaatsen we slim, bijvoorbeeld boven parkeerplekken.
- Slopen of strippen van gebouwen doen we pas als renoveren of hergebruiken echt niet mogelijk is. Meerkosten van renovatie en hergebruik worden afgewogen tegen de kosten van de verminderde CO2-reductie of andere milieueffecten.
- Er moet tot 2030 een bijdrage van in totaal 20 tot 30 miljoen worden begroot voor het Tilburgse klimaatfonds. Uit dit fonds worden investeringen gedaan in klimaatadaptatie, energietransitie en lokale opwekking van stroom om te werken aan het [energiesysteem van de toekomst](#).

Samen sneller naar schone energie

- We zorgen voor meer zonne- en windenergie in en rond Tilburg. Dat doen we in samenwerking met andere gemeenten, waardoor we meer vaart kunnen maken.
- Nieuwe projecten moeten deels van de bewoners zelf zijn, want zo blijft de winst in de buurt. Dat stimuleren we met duidelijke regels en maatschappelijke aanbestedingen.
- We verbeteren het elektriciteitsnet. Er komen genoeg transformatorhuisjes om alle duurzaam opgewekte stroom aan te kunnen. Samen met bewoners wordt gekeken naar de beste plek.

Een groenblauwe gemeente

Een groenblauwe gemeente maakt ruimte voor groen (natuur) en blauw (water). Voor GroenLinks-PvdA heeft vergroening en het natuurinclusief en klimaatadaptief maken van Tilburg en de dorpen hoge prioriteit. Aan de hand van de Stadsnatuurkaart en het [013 Parken-plan](#) gaan we door met het ontsteden en vergroenen van onze buurten. Groen in de buurt is gezond, goed voor de biodiversiteit, voor het opvangen van water en belangrijk voor het voorkomen van hittestress.

Aantrekkelijk groen maakt het ook makkelijker om elkaar te ontmoeten.

3-30-300

- Bij vergroening werken we toe naar '3-30-300'. Dit houdt in dat je vanuit je raam thuis, op werk of school minstens 3 volwassen bomen ziet, de buitenlucht met minstens 30 procent is bedekt met een bladerdak van bomen en er binnen 300 meter van huis, werk of school een park of plantsoen aanwezig is. Om dit te realiseren komen er duizenden bomen bij in onze gemeente en herstellen we lanen met bomen.
- We vergroenen versteende wijken met hoge prioriteit.

Vergroenen op verschillende manieren

- De bomenverordening gaan we verder aanscherpen, zodat klimaatwaarde ook voor bomen buiten de Ringbanen geldt, want ook op bedrijventerreinen en in de Reeshof zijn hitte-eilanden.
- We maken meer vaart met het toevoegen van groene gevels en gebouwen. Ook stimuleren we vergroening van buurten door subsidies en praktische ondersteuning te bieden, zoals bij het aanleggen van geveltuintjes en groene daken, en afkoppeling van regenwater.
- Met een ontsnipperingsplan nemen we stedelijke obstakels weg, zodat leefgebieden aan elkaar verbonden worden en dieren en planten makkelijker kunnen verspreiden. Denk bijvoorbeeld aan de recropassage onder de Midden-Brabantweg, een onderdoorgang voor wandelaars en fietsers en een ecologische verbinding tussen Huis ter Heide en de Brand.
- Nieuwe of te vervangen parkeerplaatsen leggen we groen aan, met grasbeton in plaats van gewoon beton.
- We stimuleren en ondersteunen stadslandbouw in Tilburg. Denk hierbij aan (buurt)moestuinen, schooltuinen, pluktuinen, daktuinen en voedselbossen. Stadslandbouw versterkt de lokale voedselvoorziening, vergroot de biodiversiteit en draagt bij aan een groene en leefbare stad.
- We streven naar volledig ecologisch beheer van onze natuurgebieden.
- Het plantgoed dat de gemeente gebruikt is zo veel mogelijk biologisch geteeld. In ieder geval zonder bestrijdingsmiddelen.
- We willen van de grootste naar de leukste kermis. Hiermee maken we de kermis qua aanbod meer divers en aantrekkelijker en creëren we in het centrum tegelijkertijd meer ruimte voor verdere vergroening.

Beter omgaan met ons water

- Samen met waterschappen zorgen we ervoor dat Tilburg beter voorbereid is op extreem weer, zoals hevige regen en droge periodes. Daarom leggen we meer groene greppels aan die regenwater opvangen (zogenaamde [wadi's](#)), en plaatsen we ondergrondse regenwateropvang. Ook stimuleren we het loskoppelen van de regenwaterafvoer van het riool bij woningen, en blijven bewoners helpen met [tegelwippen](#). Regenwater gaat zo niet meer het riool in, maar wordt benut voor natuur en ontspanning in de wijk.
- We pakken [riooloverstorten](#) aan, zodat regenwater bij hevige buien niet langer vervuiling in oppervlaktewater zoals sloten en vijvers veroorzaakt. Zo blijft dit water schoon en gezond voor mens en natuur.
- Het omvangrijke stelsel van blauwe aders (hemelwaterriolen) breiden we uit, om zo wateroverlast op straat bij hevige buien te voorkomen.
- Het overtollig regenwater uit de stad benutten we voor de natuur en landbouw in het landschap Pauwels en het verbeteren van de waterhuishouding in Stadsbos013. Zo gaan we verdroging is ons buitengebied en de bossen actief tegen.
- Samen met waterschappen en de provincie gaan we striktere voorwaarden stellen aan lozingen van bedrijven. Zo verbeteren we de waterkwaliteit.
- Omdat de drinkwatervoorziening stevig onder druk staat, vragen we meer waterbewustzijn bij onze inwoners en bedrijven. We passen innovaties toe om water te besparen, zoals bij de nieuwe appartementen aan de Koningswei. Daar wordt douchewater hergebruikt voor het doorspoelen van toiletten.

Schone, gezonde en leefbare buurten en dorpen

In Tilburg ademt iedereen vrij. Iedere Tilburger heeft recht op frisse lucht, veilig water en een omgeving zonder schadelijke stoffen. GroenLinks-PvdA neemt vervuiling serieus en stelt het volgende voor om mens én natuur te beschermen

Een groene en fijne buurt om te wonen

- We maken onze buurten en dorpen groener, schoner en gezonder. Denk aan groene greppels in de stad en dorpen tegen wateroverlast, bomen voor schaduw, en vrachtwagenvrije zones.
- We investeren in groene ontmoetingsplekken voor bewoners en versterken wijkfondsen zodat bewoners zelf kunnen investeren in de leefbaarheid van hun buurt.
- De gemeente ondersteunt bewoners bij collectieve groene initiatieven voor hun buurt, zoals gezamenlijke verduurzaming of een samenkomstplek.
- We vormen verloederde panden om tot groene enclaves in buurten en wijken.

Schone lucht, schoon water en een gifvrije bodem

- De gemeente moet volledig stoppen met het gebruik van PFAS en ZZS'en en andere schadelijke stoffen in eigen projecten, zoals wegenbouw en waterbeheer. We maken afspraken met onder meer waterschappen over het toezicht op lozingen en handhaven daar streng op.

- We maken de binnenstad gezonder voor iedereen door stap voor stap over te gaan naar een emissievrije zone. Alleen uitstootvrije voertuigen mogen er straks nog in.
- Voor kleine ondernemers bieden we hulp bij de overstap naar uitstootvrij vervoer. Denk aan subsidie, advies en slimme logistiek.
- We breiden het meetnet voor luchtkwaliteit uit, vooral in wijken die naast drukke wegen liggen en bij vervuilende industrieterreinen. We meten behalve luchtkwaliteit ook geluidsoverlast.
- We gaan overlast door houtstook tegen. De stookwijzer wordt leidend, want houtstook in houtkachels, pelletkachels en allesbranders is schadelijk voor de gezondheid. We hebben stappen gezet om het gebruik te verminderen. We doen wat mogelijk is om bestaande overlast te beperken.
- We sporen vervuilde grond actief op en maken die weer schoon. Zo zorgen we voor een gezonde (water)bodem, beschermen we de natuur en kunnen toekomstige generaties er veilig gebruik van maken.
- We gebruiken geen landbouwgif op gemeentegrond. Ook stimuleren we gifvrije zones rond woningen, scholen en natuurgebieden.
- We gaan voor schonere waterwegen met de doelen van de [Kaderrichtlijn Water](#), in samenwerking met Waterschap de Dommel, Waterschap Brabantse Delta en de Omgevingsdienst.
- We gaan strenger toezien op lozingen van vervuilende stoffen en we intensiveren de handhaving op milieudelicten, zoals dumpingen in het buitengebied.

Betaalbaar, bereikbaar en veilig vervoer

We kunnen niet zonder mobiliteit. Naar werk, naar school, naar huis of de stad in; in een gemeente als Tilburg hebben we goede infrastructuur nodig om snel en veilig van A naar B te komen. Ook de kernen van de dorpen moeten goed bereikbaar zijn. GroenLinks-PvdA maakt bij ruimtelijke plannen gebruik van het STOMP-principe: stappen, trappen, OV, mobiliteit als een service (deelauto's etc.) en privé-auto's. Ofwel: we geven in onze plannen voorrang aan de voetganger en daarna de fiets.

Openbaar vervoer (OV) is een belangrijke publieke voorziening. Veel inwoners en bezoekers zijn er dagelijks van afhankelijk. Het openbaar vervoer moet daarnaast voor nog meer reizigers een logische keuze worden om te verplaatsen binnen de stad en onze dorpen. Daarvoor zetten we ons - samen met de provincie - in voor betaalbaar, betrouwbaar, snel en frequent OV.

Tilburg loopt en fietst!

- Van en naar onze kernen realiseren we rood geasfalteerde fietspaden - in plaats van de soms hobbelige fietspaden met losse tegels die er nu liggen. We rollen zo rode lopers van en naar onze kernen uit. Uiterlijk in 2030 voltooien we de belangrijkste fietsroutes.
- Waar mogelijk verbreden we fietspaden en scheiden we ze van de rijbaan om het aantal fietsongelukken terug te dringen.
- We zorgen voor goede verlichting op alle fietspaden, een veilige inrichting en daar waar nodig voor camera's.
- We gaan aan de slag om nog meer Tilburgers te laten kiezen voor lopen en fietsen, met name voor korte ritten tot vijf kilometer. Bijvoorbeeld naar werk, school, winkel, familie en wijkcentrum. We gaan hiervoor samenwerken met onze maatschappelijke partners, het bedrijfsleven en onderwijs.
- Het fietspad is in eerste instantie een plek voor fietsers. Waar mogelijk verplaatsen we brommers, scooters en ander (elektrisch) gemotoriseerd verkeer naar de rijbaan.
- Als de Parkring af is, herintroduceren we de jaarlijkse autoloze zondag binnen de ring en koppelen hieraan de jaarlijkse Tilburg Fietsstad evenementen.
- In samenwerking met de provincie leggen we snelfietsroutes aan naar Dongen- Oosterhout, Goirle-Hilvarenbeek, Den Bosch en Eindhoven. Hiermee bieden we forensen, scholieren, studenten en recreanten nieuwe, hoogwaardige fietspaden aan.
- Daarnaast willen we meer ongelijkvloerse verbindingen over of onder wegen die voor fietsers en voetgangers gevaarlijk zijn om over te steken. Er komen fietstunnels bij bijvoorbeeld de Reeshofdijk, de Langedijk, het Dongepad, de Oude Goirleseweg, de Tatrweg en de Stokhasseltlaan. Daarbij hebben we extra aandacht voor de sociale veiligheid van deze tunnels, zodat deze ook in de avond door zoveel mogelijk fietsers gebruikt worden.
- Aan de hand van de loopagenda voegen we wandelroutes toe: meer, veilig en toegankelijk.
- Bij werkzaamheden verbeteren we de omfietsroutes; zo blijven de fietsroutes veilig en herkenbaar.
- Het aantal bewaakte fietsenstallingen is al uitgebreid en neemt komende jaren toe. Zowel in het centrum als in de dorpen en wijken. We willen bijvoorbeeld meer gratis stallingen rondom het centraal station, die ook zonder OV-pas toegankelijk zijn.

EEN GROEN, DUURZAAM EN GEZOND TILBURG

- We stimuleren deelmobiliteit, zoals deelscooters en -fietsen. We zorgen daarbij voor goede organisatie en handhaving zodat scooters en fietsen niet hinderlijk op de stoep belanden.
- We ondersteunen fietslessen voor alle Tilburgers, en zorgen voor wijkgerichte fietsvoorzieningen zoals tweedehandsverkoop en reparatiepunten.

Openbaar vervoer

- We zorgen ervoor dat alle wijken en dorpen met het OV goed bereikbaar zijn. We zorgen ervoor dat Udenhout een treinstation krijgt en dat er een nachtbus van en naar de Reeshof komt.
- We maken ons hard voor een directe treinverbinding met Utrecht vanuit Tilburg Centraal - een langgekoesterde wens van onze inwoners.
- We zorgen dat onze treinstations goed bereikbaar zijn te voet, met de fiets en met het OV.
- We werken aan passende openbaar vervoervoorzieningen in alle wijken en dorpen, zodat (nieuwe) wijken zo autoluw mogelijk gemaakt kunnen worden.
- Voor studenten regelen we vanuit de wijken en dorpen meer directe verbindingen naar onderwijsinstellingen, zodat zij niet om hoeven te reizen via het centraal station.
- Om ervoor te zorgen dat bussen snel en frequent kunnen rijden, zorgen we voor meer aparte rijbanen met gelijkvloerse instap voor snelle bussen. Hiermee wordt de bus voor nog meer mensen een aantrekkelijk alternatief voor de auto.
- Er blijft hoogwaardige ondersteuning beschikbaar voor reizigers op station Tilburg. Zo kunnen mensen met vragen terecht bij fysiek aanwezig personeel, en kunnen reizigers met een hulpbehoefte gewoon op het perron komen als de lift niet werkt.
- Bij festiviteiten in de binnenstad moet het OV ook een route in de binnenstad handhaven zodat ook mensen die slechter ter been zijn de binnenstad kunnen bereiken.

(Elektrische) Auto's

- We zorgen ook voor voldoende laadpalen voor elektrische voertuigen. Daarvoor breiden we de proef met zogenaamde kabelgoottegels uit om inwoners gebruik te laten maken van eigen zonnestroom om het elektriciteitsnet zo effectief mogelijk te laten werken en netcongestie te voorkomen.
- In lijn met het STOMP-principe, maken we de binnenstad van Tilburg zoveel als mogelijk autoluw. Bij grote woningbouwprojecten hanteren we een zo laag mogelijke parkeernorm, passend bij de OV-voorzieningen in de wijk en het dorp.. Hiervoor scherpen we de parkeernorm aan.
- Deelauto's helpen om de aanschaf van de eerste auto uit te stellen (en eventueel af te stellen), en voorkomen de aanschaf van een tweede auto in een huishouden. We gaan het gebruik van (elektrische) deelauto's bij woningbouwprojecten stimuleren. Daarnaast gaan we samen met inwoners op zoek naar kansen voor het delen van auto's in de buurt. Daarbij kijken we als eerste naar buurten met een hoog autobezit per huishouden en buurten waar betaald parkeren ingevoerd wordt.
- We willen de auto zo veel mogelijk buiten het stadscentrum houden. Daarom komen er meer parkeerplaatsen aan de rand van de stad, transferia geheten. Hier kunnen bezoekers overstappen op bijvoorbeeld leenfietsen of bussen om in de stad te komen.
- De parkeertarieven aan de rand van de binnenstad (Tivoli- en Zwijsengarages) blijven lager dan de parkeertarieven in het centrum. Hiermee voorkomen we dat bezoekers de binnenstad inrijden.
- Elk verkeersslachtoffer is er een te veel. We willen daarom de veiligheid in het verkeer verbeteren. We zorgen ervoor dat de maximumsnelheid voor auto's omlaag gaat. Binnen de ringbanen wordt 30 km per uur de norm.

Groene en duurzame economie

Een groene en eerlijke economie investeert in mensen, natuur en de toekomst. GroenLinks-PvdA zet in op bedrijvigheid die duurzaam, sociaal en lokaal betrokken is. We kiezen voor een economie die niet draait op uitputting van de aarde en van mensen, maar op vernieuwing. We geven ruimte aan bedrijven die bijdragen aan brede welvaart, gaan echt werk maken van het grootschalig hergebruiken van spullen zodat aanschaf betaalbaar is, maken bedrijventerreinen groener en aantrekkelijker en helpen ondernemers bij de overstap naar schone energie. Zo bouwen we samen in Tilburg aan een sterke, schone en sociale economie.

Levendige winkelstraten en binnenstad

- We houden winkelgebieden aantrekkelijk met een veelzijdig winkelaanbod.
- We gaan leegstand tegen door leegstaande panden beschikbaar te stellen voor lokale makers, kleine ondernemers en culturele initiatieven.
- De openbare ruimte van winkel- en horecagebieden wordt groener en aantrekkelijker voor bezoekers en bewoners. We gaan door met de vergroening van de binnenstad, zoals we dat al hebben gedaan in de Willem II-straat en Stationsstraat.
- We stimuleren een elektrisch distributiesysteem voor pakketjes om de binnenstad leefbaar te houden.
- We geven in Tilburg geen ruimte aan reclameboodschappen die onze groene toekomst in de weg staan. Bijvoorbeeld voor fossiele energie, vlees- en visproducten.

Meer ruimte voor duurzame bedrijvigheid

- We geven actief ruimte aan groene en sociale ondernemers die bijdragen aan de samenleving. Ze dragen bij aan werkgelegenheid, bestaanszekerheid, circulaire economie en het tegengaan van energiearmoede. We maken scherpe keuzes over welke bedrijven welkom zijn in Tilburg.
- We realiseren een circulair warenhuis in de binnenstad: een plek waar je terecht kunt voor hergebruikte producten, van meubels tot servies. We werken hiervoor samen met onder andere Tilburgse kringloopwinkels, de milieustraat, Brabants Afval Team (BAT) en het Binnenstad Management Tilburg (BMT).
- We sluiten ons aan bij het landelijke [Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen](#) (MVOI) en stellen een actieplan op waarmee we inkoop structureel inzetten voor eerlijke kansen, duurzaamheid en sociale samenhang.
- De gemeente moet het goede voorbeeld geven door lokaal, biologisch en plantaardig voedsel aan te bieden in de catering.
- Leegstaande panden (die niet geschikt zijn voor woonruimte) gebruiken we slim. We zetten deze tijdelijk in als kringloopwinkel, reparatiehub of broedplaats voor duurzame ondernemers.
- We steunen coöperaties en sociale ondernemingen als alternatief voor grote bezorgplatforms en taxi-apps.

EEN GROEN, DUURZAAM EN GEZOND TILBURG

- We investeren in eerlijke en duurzame werkgelegenheid door samen te werken met onderwijs, ondernemers en overheden. Via initiatieven zoals [Talent in Beeld](#) en [Jobs with Impact](#) zorgen we voor meer betekenisvol werk voor de talenten van Tilburg. Zo houden we deze talenten in Tilburg, met aandacht voor mens, milieu en de economie van de toekomst.
- Voor de ontwikkeling van werklandschap Wijkevoort geldt dat we de uitspraak van Raad van State accepteren en respecteren. Als de Raad van State een streep zet door het plan, dan komt er binnen onze gemeente geen nieuw grootschalig bedrijventerrein bij, en zetten we stevig in op herstructurering en revitalisering van bestaande bedrijventerreinen met focus op toegevoegde waarde en waardig werk. Ook zetten we, waar mogelijk, in op een mix van wonen en kleinschalige werklocaties.
- Bedrijventerreinen moeten intensiever worden benut. Door bedrijven aan te trekken die groene banen opleveren voor de Tilburger, verhogen wij het verdienvermogen.

Bedrijven klaar voor de toekomst

- We vergroenen bestaande bedrijventerreinen, leggen veilige fietsroutes en wandelpaden aan, juist ook voor het mkb. Zo worden bedrijventerreinen weer aantrekkelijke werkplekken én prettige buurten.
- Ondernemers die hun pand willen verduurzamen krijgen ondersteuning van de gemeente, bijvoorbeeld via subsidies of advies.
- Bedrijven worden zelf medeverantwoordelijk voor hun afval. Daarmee stimuleren we hergebruik en circulaire stromen.

Slimme energie, sterke ondernemers

- We stimuleren bedrijven om samen energie op te wekken, op te slaan en uit te wisselen via energiehubbs. Zo voorkomen we overbelasting van het stroomnet en versnellen we de energietransitie.
- We stimuleren en helpen ondernemers bij overstap naar schone energie. Met praktische hulp en advies op maat van energiecoaches.
- Bedrijven krijgen ondersteuning voor slimme toepassingen zoals gezamenlijke regenwateropvang of de installatie van batterijen.

Samen circulair in Tilburg - van afval naar waarde

GroenLinks-PvdA zet in op slim en zuinig gebruik van grondstoffen. Wat we gebruiken, mag niet verloren gaan, maar krijgt een tweede leven. Zo bouwen we samen aan een circulaire gemeente waarin verspilling verleden tijd is.

- We willen dat de gemeente afstapt van fossiele brandstoffen.
- We bouwen circulaire centra die de functie van milieustraat, kringloopwinkel en reparatiewerkplaats combineren. Zo worden afgedankte spullen gerepareerd of hergebruikt in plaats van verbrand.
- Spullen delen wordt makkelijker. We stimuleren het delen van spullen in de wijk, zoals gereedschap of speelgoed.
- We verbeteren de inzameling van GFT, textiel, elektronica, luiers en glas, zodat we meer waardevolle grondstoffen behouden.
- We willen sneller voldoen aan de Europese doelstellingen voor afvalreductie en recycling. We halen minimaal 60% recycling in 2030, 65% in 2035.
- De gemeente breidt haar eigen circulaire inkoop uit. Of het nu gaat om computers, straatmeubilair, meubels in ons vastgoed of bouw materiaal voor sporthallen: we kiezen voor hergebruik, lange levensduur en eerlijke materialen. Zo geven we circulaire koplopers in het bedrijfsleven een steun in de rug, besparen we kosten en verkleinen we onze eigen milieuvoetafdruk. We verkennen hierbij de samenwerking met de kringloopwinkels en de milieustraat/BAT in onze gemeente.

Landelijke gebieden

Onze buitengebieden en stadsregionale parken (Stadsbos 013, Landschapspark Pauwels, Moerenburg-Koningshoeven en de Oostflank) zijn van grote waarde voor de natuur, voor wie er woont en werkt en voor wie er ontspant. GroenLinks-PvdA wil het buitengebied mooier en biodiverser maken. We versterken natuur en landschap, maken ruimte voor duurzame landbouw, stimuleren recreatie en zorgen dat mensen ook buiten de stad prettig kunnen wonen en leven. Zo houden we het platteland levendig voor mens, dier en natuur.

Herstel en versterking van het landschap

- We herstellen het landschap in de buitengebieden met aandacht voor heggen, beken, houtwallen en bomenlanen.
- We planten inheemse en biologische soorten en zorgen voor variatie, want dat is goed voor natuur en biodiversiteit.
- We ontwikkelen in Zwaluwenbunders honderd hectare grond tot een klimaatlandschap met combinatie van bos, natuur en natuurinclusieve landbouw.
- Samen met boeren en landeigenaren zaaien we bloemen aan de akkerranden, zodat bijen en andere bestuivers kunnen overleven. We richten minimaal 20% van de grond natuurlijk in, omdat bestuivers en andere insecten dat nodig hebben om te overleven. Zo beschermen we de biodiversiteit en versterken we onze natuur.
- We maken ook met kleine ingrepen verschil, zoals bloemrijke bermen langs de weg en kleine perken bij kruispunten, die zorgen voor meer natuur en biodiversiteit in het landschap.
- In overleg met boeren, waterschappen en andere betrokkenen verhogen we het waterpeil waar dat nodig is om bodemdaling en funderingsschade te voorkomen. Dit is beter voor bodem, natuur en klimaat.
- We ondersteunen de energie die er is bij de vele inwonersinitiatieven en vrijwilligers om zorg te dragen voor de natuur en het landschap in ons prachtige buitengebied.

Ruimte voor natuur en recreatie

- We beschermen en versterken stadsregionale parken als Stadsbos013, Landschapspark Pauwels, Moerenburg, de Oostflank en de Loonse en Drunense Duinen. Deze gebieden blijven toegankelijk voor recreatie zolang dit niet ten koste gaat van de natuur. Door meer wandelaars en fietsers kennis te laten maken met onze parken, verlagen we de druk op natura 2000-gebieden.
- In het gebied Oostflank houden we het landschap open en zorgen we dat de dorpen niet aan elkaar groeien. We leggen 400 hectare nieuwe natuur en natuurinclusieve landbouw aan, met extra aandacht voor het gebied rond de Leemkuilen.
- Door natuur toe te voegen maken we Landgoed Prinsenhoef onderdeel van Stadsbos013 en stellen we het open voor wandelaars
- We werken samen met boeren aan wandelroutes over hun land, zoals het [Pauwelspad](#). Daarmee draagt de boer bij aan het beheer van de omgeving en versterken we recreatie in het buitengebied.
- We maken van Kouwenberg 1, ten noorden van Tilburg, een mooie ontvangst- en belevingsplek voor onze inwoners en bezoekers. Deze plek gaat dienen als startpunt voor een wandel- of fietstocht door landschapspark Pauwels.
- We maken het makkelijker en aantrekkelijker om te kamperen bij de boer.

Toekomstbestendige landbouw: eerlijk, lokaal en natuurvriendelijk

- We kiezen voor landbouw die goed is voor dier, mens en natuur. Dat wil zeggen: ecologische, biologische en duurzame landbouw, tuinbouw en veehouderij. We schakelen over op duurzaam beheer en duurzame pachtvoorwaarden.
- We ondersteunen boeren bij deze omslag met duidelijke regels en ruimte voor duurzaam werken.
- We stimuleren landbouwinitiatieven, zoals [GroeiTuin013](#) en [Land van Ons](#); duurzame landbouw van en voor inwoners. Zo zorgen we samen voor eerlijk voedsel van dichtbij, duurzaam landgebruik en een eerlijke relatie tussen boeren, natuur en gemeenschap. Met een integrale [voedselvisie](#) zorgen we dat voedsel eerlijker wordt verdeeld en Tilburgers gezonde en lokale keuzes kunnen maken.
- We willen geen nieuwe bio-industrie in Tilburg, omdat dit schadelijk is voor dier, milieu en gezondheid.

DIERENWELZIJN

GroenLinks-PvdA wil zorgzaam omgaan met dieren, van huisdieren tot boerderijdieren. Ons dierenbeleid groeit mee met nieuwe inzichten. Als blijkt dat praktijken of tradities schadelijk zijn voor dieren, passen we regels aan.

- We bieden structurele steun aan dierenhulporganisaties. We maken meerjarige afspraken met hen zodat zij samen met hun vrijwilligers, duurzaam hun werk kunnen doen.
- We treden streng op tegen bedrijven die dieren mishandelen.
- In ecologisch waardevolle gebieden passen we 's avonds en 's nachts terughoudend verlichting toe, of maken we gebruik van slimme verlichting, zodat nachtdieren zo min mogelijk worden verstoord.
- We behouden en ondersteunen [onze 013 boerderijen](#) als leerplek waar kinderen spelenderwijs dieren en natuur leren kennen.
- We groeien mee met wat we weten over dieren. Naarmate onze kennis over dieren toeneemt, passen we ons beleid aan. Dat betekent soms dat tradities veranderen of verdwijnen. Zo zijn dieren op evenementen niet meer toegestaan, want dieren zijn geen vermaak.
- Goed omgaan met dieren begint bij goede educatie. Uitleg over dieren en natuur kan laagdrempelig in de wijk beginnen bij onze 013 boerderijen.

ONZE WIJKEN EN DORPEN

Onze sociale, groene en inclusieve plannen zijn er uiteraard voor de hele gemeente Tilburg. GroenLinks-PvdA hecht veel waarde aan de eigenheid van de wijken en dorpen die onze gemeente rijk is. Ze hebben allemaal hun eigen geschiedenis, gemeenschap en charme. Er staat al veel te gebeuren, bijvoorbeeld met het nieuwe gebiedsperspectief voor Tilburg Noord. Hieronder staat een selectie uit de vele voorstellen per wijk of dorp:

4. ONZE WIJKEN EN DORPEN

Centrum

GroenLinks-PvdA wil dat het centrum een plek wordt waar iedereen prettig kan wonen, werken en ontspannen. Een centrum waar iedereen zich welkom voelt.

- We bouwen betaalbare woningen voor jong en oud, zoals op de Koningswei.
- We maken ruimte voor wonen boven winkels.
- We vergroenen straten en pleinen.
- We zorgen voor een autoluw centrum.
- We vernieuwen en vergroenen het Pieter Vreedeplein en het Louis Bouwmeesterplein/Park.
- We knappen de Korvelseweg, Besterdring en Goirkestraat op.
- We voegen woningen en een hotel toe in de Spoorzone.
- We verbeteren het Stadspark Oude Dijk, Wilhelminapark en Julianapark.
- We maken de Parkring groener.
- We voegen een groen woongebied toe rond de Watertoren.
- We werken aan herinrichting van de Bredaseweg.
- We voegen een wijkcentrum toe in de binnenstad.

Noord

GroenLinks-PvdA wil dat Noord een groene en goed bereikbare wijk blijft, met ruimte om elkaar te ontmoeten.

- We bouwen betaalbare woningen voor jong en oud.
- We maken een fietstunnel onder de Bechtweg bij de Stokhasseltlaan.
- We voegen buurtontmoetingsplaatsen toe, zoals aan de Mascagnilaan.
- We maken nieuwe plannen voor de Kanaalzone met werk, wonen en groen.
- We voegen de Smariuskade toe als nieuw leefgebied.
- We gaan zorgvuldig om met de groene stadsrand.

Zuid

GroenLinks-PvdA wil dat Zuid zich nog verder ontwikkelt tot een gezonde, groene en leefbare stadswijk.

- We bouwen betaalbare woningen voor jong en oud.
- We verlagen de snelheid naar 50 km per uur op de Ringbaan-Zuid.
- We maken een snelfietsroute naar Goirle met een brug over de A58.
- We geven het Leijpark een opknapbeurt.
- We realiseren fase twee van OCL-nieuwbouw.
- We ondersteunen nieuwbouw bij het ETZ.
- We verduurzamen Tilburg Zuid met een nieuw en duurzaam warmtenet.
- We maken Ringpark Zuid met de Philharmonie, Koningsvoorde en de flats aan de Ringbaan.
- We maken de gebiedsontwikkeling in Stappegoor af.
- We bouwen een fietsbrug tussen Moerenburg/Hacasterrein en ETZ. De ecologische verbinding (Nieuwe Leij) herstellen en versterken we.

4. ONZE WIJKEN EN DORPEN

West

GroenLinks-PvdA wil dat West een levendige wijk blijft, met goede voorzieningen en veel groen.

- We bouwen betaalbare woningen voor jong en oud.
- We realiseren nieuwbouw in het Kenniskwartier.
- We maken het Westerpark en de Westermarkt het bruisende hart van West.
- We verlagen de verkeersdruk op de Ringbaan West.
- We verbeteren het Burgemeester van de Mortelplein als centrale ontmoetingsplek.
- We maken een fietstunnel onder de Baroniebaan.
- We verlagen de snelheid naar 50 km per uur op de Baroniebaan.
- We asfalteren het fietspad Gilzerbaan en het Dongepad.
- We starten een nieuwe ontmoetingsruimte voor jongeren.

Oost

GroenLinks-PvdA wil dat Oost een fijne plek blijft om te wonen en bewegen, met goede fietsverbindingen en voorzieningen.

- We bouwen betaalbare woningen voor jong en oud.
- We versterken de fietsroutes en maken tunnels veiliger.
- We voorkomen het sluipverkeer van vrachtwagens uit de Armhoefse Akkers.

Reeshof

GroenLinks-PvdA wil dat de Reeshof beter bereikbaar wordt en meer culturele voorzieningen krijgt.

- We bouwen een cultureel centrum gericht op de wijk.
- We regelen dat er weer een nachtbus naar de Reeshof komt.
- We maken fietstunnels onder de Baron van Voorst tot Voorstweg bij de Reeshofdijk en de Langedijk.
- We verduurzamen en verbeteren het Amernet.

4. ONZE WIJKEN EN DORPEN

Udenhout

GroenLinks-PvdA wil dat Udenhout goed bereikbaar is en betaalbaar blijft voor iedereen.

- We bouwen betaalbare woningen voor jong en oud.
- We bouwen een treinstation en passen de openbare ruimte en OV daarop aan.
- We leggen een snelfietsroute aan.

Berkel-Enschot

GroenLinks-PvdA wil in Berkel-Enschot nieuwe woningen toevoegen met oog voor leefbaarheid en voorzieningen.

- We realiseren een grote zaal voor De Schalm.
- We starten een nieuwe ontmoetingsruimte voor jongeren.
- We bouwen betaalbare woningen voor jong en oud.
- We leggen een snelfietsroute aan.
- We bouwen een nieuwe basisschool.
- We vernieuwen de Torentjeshoef.
- We behouden minimaal 750 meter groene ruimte tussen de dorpen.

Biezenmortel

GroenLinks-PvdA wil dat Biezenmortel een dorp blijft waar jong en oud prettig wonen en samenkomen.

- We bouwen betaalbare woningen voor jong en oud.
- We leggen een snelfietsroute aan.
- We zorgen voor een goede OV-verbinding.
- We bouwen een nieuwe gymzaal ten behoeve van de basisschool die ook door het dorp gebruikt kan worden.

UITVOERING EN FINANCIËN

De realisatie van dit ambitieuze programma kan alleen op basis van een sterke uitvoeringskracht en een solide financieel beleid.

GroenLinks-PvdA kiest voor een benadering waarin niet alleen financiën tellen. Voor ons gaat het om maatschappelijke meerwaarde.

We zetten in op brede welvaart: gezondheid, kansengelijkheid, duurzaamheid en leefbaarheid zijn net zo belangrijk als onze economie.

Uitvoeringskracht: doen wat nodig is

- We versterken de uitvoeringskracht van de gemeente door minder inhuur en meer vaste banen. Zo houden we talentvolle mensen binnen de gemeentelijke organisatie.
- We werken meer samen met onderwijsinstellingen om aantrekkelijke programma's te maken voor studies waarvan de baankans in Tilburg groot is. Na het afronden van de studie behouden we zo talent. Hiermee vergroten we de regionale uitvoeringskracht.
- We investeren in digitale oplossingen om zo slimmer en goedkoper te kunnen werken en de uitvoeringskracht te vergroten.
- We voeren een uitvoeringstoets uit op alle grote ambities. Waar tekorten in capaciteit of middelen dreigen, halen we belemmeringen weg.
- De uitvoering van maatschappelijke opgaven door enkel marktpartijen moeten we herijken. Waar mogelijk van privaat naar publiek. Waar het meerwaarde heeft doen we dat in co-creatie tussen de gemeente en marktpartijen.
- We zetten in op preventie: vroegtijdige inzet voorkomt later dure maatregelen. Dit uitgangspunt geldt voor de zorg, onze schuldenaanpak, het onderwijs en bij veiligheid.

Financieel beleid: eerlijk en toekomstgericht

- We combineren beschikbare budgetten slim. Hierdoor combineren we programma's en uitdagingen en doen we het in een keer goed.
- Woonlasten mogen stijgen, maar alleen als dit zorgt voor aantoonbare meerwaarde voor de gemeente, zoals de versterking van onze woonambities, betere voorzieningen, lagere sociale lasten en meer kansengelijkheid. Wij vinden een woonlastenniveau in lijn met andere grote Brabantse steden zoals Den Bosch, Breda en Eindhoven acceptabel.
- We houden het schuldenniveau beperkt, zodat we toekomstige generaties niet opzadelen met hoge rentelasten.
- Zorg voor mensen mag niet zorgen voor woekerwinsten. De huishoudelijke hulp laten we zoveel mogelijk door de Diamant-groep uitvoeren. Er blijft ruimte voor private aanbieders, maar altijd vanuit maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- We investeren ongelijk voor gelijke kansen: waar de nood het hoogst is, gaat de inzet omhoog. We durven te kiezen en te prioriteren.

VERANTWOORDING

Transparantie en verantwoording

We maken financiële keuzes inzichtelijk voor inwoners. Via dashboards en toegankelijke rapportages laten we zien waar geld naartoe gaat en wat het oplevert.

Over dit verkiezingsprogramma

We hebben ons uiterste best gedaan een idealistisch programma op te stellen, met oog voor de uitvoerbaarheid. Tilburg is in vele opzichten al een innovatieve koploper in vergelijking met andere gemeenten. We zijn een grote stad, er gebeurt veel en er wordt geëxperimenteerd met nieuwe en alternatieve beleidsideeën. Omdat onze partijen deel uitmaken van het gemeentebestuur, mag de kiezer ook iets van ons verwachten. Daarom komen we met ambitieuze plannen in dit verkiezingsprogramma. Het is onmogelijk om alles wat er gebeurt in Tilburg te benoemen, maar we hopen in dit programma een leesbaar en behapbaar beeld te geven van de keuzes die wij willen maken voor de periode 2026 - 2030.

Werkwijze

De programmacommissie is begonnen vanuit een landelijk basisprogramma van GroenLinks-PvdA. Zaken die niet in Tilburg spelen of hier al waren geregeld, hebben we geschrapt. Vervolgens hebben we drie themabijeenkomsten georganiseerd, passend bij de drie inhoudelijke hoofdstukken. Hier, maar ook elders en tussendoor, spraken wij veelbetrokken leden, inwoners en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties.

Ook stuurden veel organisaties ons per mail input voor het verkiezingsprogramma. Al de opgehaalde ideeën, samen met de ingeleverde 'Beste Ideeën voor Tilburg' (publiekscampagne) en de kennis van onze fracties en wethouders hebben we bekeken en in overweging genomen. Wat goed paste bij onze idealen hebben we verwerkt in ons programma. Het resultaat is een volwaardig Tilburgs programma. We zijn iedereen die heeft meegedacht, meegeholpen en leden die amendementen hebben ingediend, erg dankbaar.

Programmacommissie

De programmacommissie bestond uit vier leden van GroenLinks en vier leden van de PvdA. Zij hebben dit werk onbezoldigd en met veel enthousiasme gedaan. Als de samenwerking in deze programmacommissie een voorbode is van de onderlinge samenwerking tussen onze twee partijen, gaat de gezamenlijke Tilburgse raadsfractie GroenLinks-PvdA een zonnige toekomst tegemoet.

De programmacommissie bestond uit de volgende leden: Jantiene van Elk, Moon Fung Fong, Thymen Hinssen, Bea Mieris, Zed Pellenaars, Freke Schellekens, Fabian Tijhof (co-voorzitter) en Niels Dekker (co-voorzitter)

5. UITVOERING EN FINANCIËN

Wie we spraken

Naast de vele aanwezige leden en betrokkenen op de themabijeenkomsten hebben we per mail, telefonisch, beeldbellen of met een kopje koffie erbij o.a. gesproken met:

Amarens van der Meulen (Tiwos)
Beweegalliantie
Binnenvaartschippers en Nederlandse Vereniging voor Binnenvaarthavens
COC Tilburg-Breda e.o.
Cees-Jan Pen (Fontys Hogescholen)
Civic
Cultuuralliantie
Cultuurdenktank
De Gezonde Generatie
Diamantgroep
Directie Social Enterprise NL
DWARS en Jonge Socialisten
Een aantal meelezende buitenstaanders
Ennu Tilburg
Erfgoed Tilburg
Erwin Hoppener (Hoppie Jeugdzorg)
FIXbrigade Nederland én Stichting
Energiebank Nederland
Factorium
Fairspace straatintimidatie
Feniks
Fracties GroenLinks Tilburg en Partij van de

Arbeid Tilburg
Groen 013
Helma Oostelbos (Stichting Leergeld)
Het Ronde Tafelhuis
IVN
Jeroen Zeeuwen (St. Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg)
Jeroen de Glas (FNV Jeugdzorg)
Jeugdzorg Nederland
KBO en Seniorenraad Tilburg
Landelijk Netwerk Humaan Migratie- en Asielbeleid
Lian Smits (Sterk Huis & CrossRoads)
Lilian van der Plaats
Marc Vintgens (Voedselbank Tilburg)
Marcel van de Hoven (Mondiaen – onderwijs en kinderopvang)
Nederlandse Spoorwegen
Omroep Tilburg
RAI Vereniging
Refugee Team
Sjaak van de Lind (Radar Anti-discriminatiedienst)

SMO Traverse
Social Enterprise NL, FNO Impact door Groei, Nevi en MVO Nederland
Speak Up Tilburg
Stichting Avondje Uit (Jeroen Hellemons, e.a.)
Stichting Single SuperMom
T-PrimaiR
Teun van Irsel & Seye Cadmus
Tilburgse Sportraad
Toegankelijk Tilburg
Ton Wilthagen (Stadshoogleraar Tilburg)
Vereniging Basisinkomen Nederland
Voetgangersbeweging Nederland
Wethouder Çelik
Wethouder Grashoff
Wethouder Kostermans
Wijkraad Tilburg West
Yvette Stevens (Groen Gedrag)